

Ruimtelijke onderbouwing “Schuppert 11 Barchem”

1. Aanleiding en doel

Er is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het verbouwen en renoveren van de boerderijwoning te Schuppert 11 Barchem. Het agrarisch bedrijf ter plaatste is gestopt. Het perceel is verkocht voor burgerbewoning. Vooruitlopend op de functieveranderingsprocedure, waarbij de huidige bestemming ‘Agrarisch’ wordt omgezet naar ‘Wonen’. Is het wenselijk om de woonboerderij alvast te verbouwen en renoveren. Reden voor deze gang van zaken is de wens het FAB bouwrecht wat vrijkomt bij functieverandering te verplaatsen naar de toekomstige clusterlocatie in Exel. Omdat het bestemmingsplan in Exel nog niet afgerond is, kan aan Schuppert 11 nog geen functieverandering worden opgestart. En worden de functieverandering en verbouwing in twee delen opgeknipt. Middels voorliggende omgevingsvergunning de verbouwing van de boerderij. In een later stadium middels een wijziging van het bestemmingsplan de functieveranderingsprocedure.

Vanwege de verbouwing als burgerwoning, terwijl de woning nog is bestemd als bedrijfswoning bij het voormalige agrarische bedrijf. Past het bouwplan niet in het geldende bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” dat door de gemeenteraad op 7 december 2010 is vastgesteld.

Om het bouwplan te kunnen realiseren, is de gemeente Lochem voornemens om een omgevingsvergunning te verlenen voor het afwijken van het geldende bestemmingsplan, conform artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Voorwaarde voor het verlenen van de omgevingsvergunning is dat de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing moet bevatten. Een dergelijke ruimtelijke onderbouwing bevat onder andere een motivatie waarom het bouwplan passend is op de locatie. Het voorliggende document voorziet in deze goede ruimtelijke onderbouwing.

2. Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen ten oosten van kern Barchem, nabij rivier de Berkel.

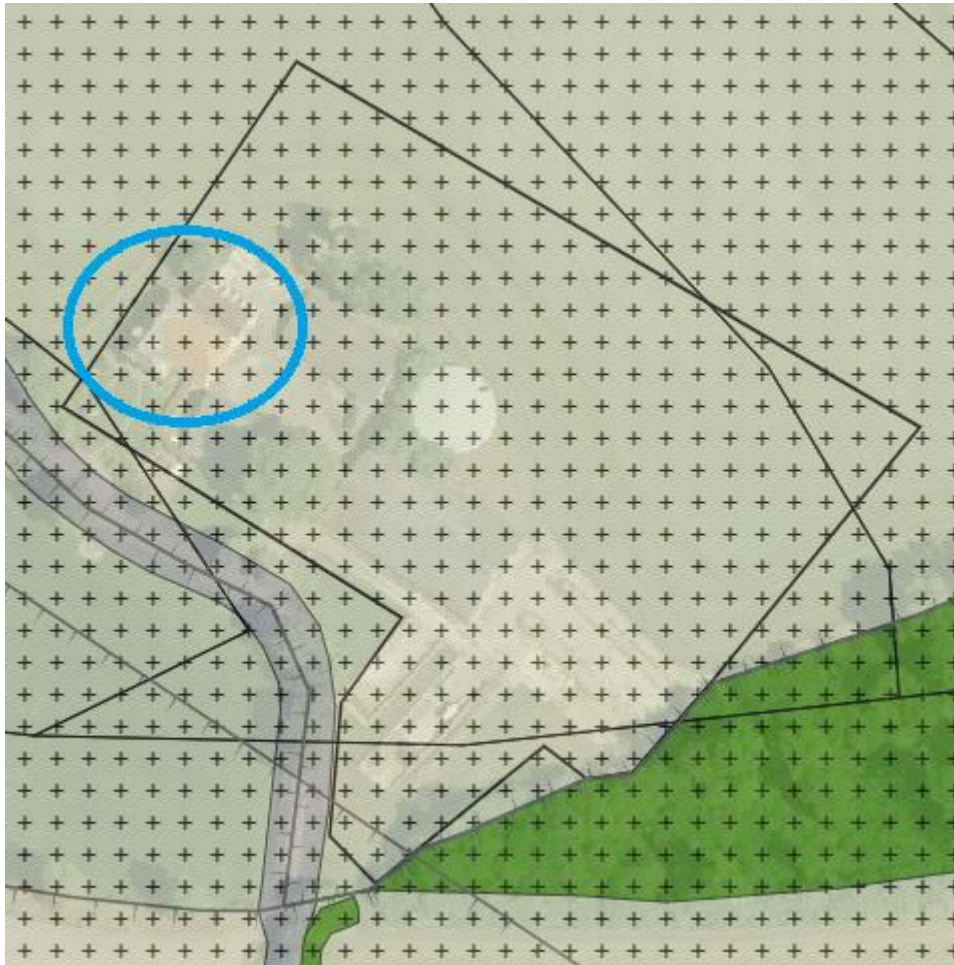
Figuur 1: Luchtfoto perceel Schuppert 11 Barchem. In de oranje cirkel de te verbouwen woonboerderij.

3. Vigerend bestemmingsplan

Het plangebied maakt deel uit van het geldende bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010”. Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad vastgesteld op 7 december 2010. In dit geldende bestemmingsplan hebben de gronden binnen het plangebied de bestemming ‘Agrarisch’.

Op grond van artikel 3 van de planregels zijn de aangewezen gronden bestemd voor:

- a. de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf;
- b. met de daarbij behorende agrarische bedrijfsgronden en een agrarisch bouwvlak;
- c. het bestaande aantal bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met inwoning/mantelzorg volgens een algemene afwijking in [Artikel 44](#);
- d. de instandhouding en ontwikkeling van de in [43.2](#) genoemde landschapstypen en hun kernkwaliteiten;

Figuur 2: Uittreksel uit geldend bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010. Locatie woonboerderij is blauw omcirkeld.

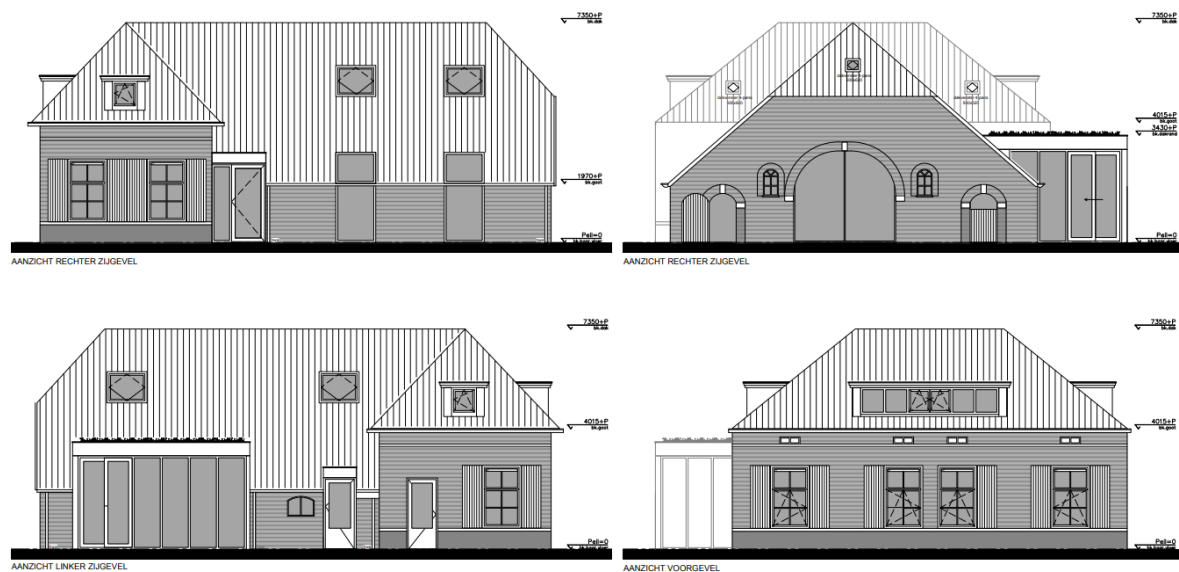
Het plangebied maakt tevens deel uit van het bestemmingsplan “Paraplubestemmingsplan Archeologie”. Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad vastgesteld op 25 november 2013. In dit geldende bestemmingsplan hebben de gronden binnen het plangebied de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 7’.

4. Beoogde situatie

Het bouwplan voorziet in het verbouwen en renoveren van de bestaande woonboerderij. Omdat de woning nog is bestemd als bedrijfswoning bij het agrarisch bedrijf. Is het bouwproject voor burgerbewoning in strijd met het geldende bestemmingsplan. Vooruitlopend op de functieverandering wordt de woning verbouwd. Daarmee is het verzoek niet in strijd met het beoogde ruimtelijke beeld van de Schuppert. En worden de belangen van direct omwonenden niet aangetast.

Figuur 3: Links bestaande situatie met rechts de nieuwe situatie waarbij de vorm van de boerderij in (vrijwel) originele staat is hersteld

Figuur43: Tekeningen nieuwe situatie woonboerderij Schuppert 11 Barchem

Nu de aanvraag niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan, dient dit te worden beschouwd als een verzoek om afwijking van het bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.12, lid 1 onder a, sub 3 van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht (Wabo).

5. Ruimtelijke afweging

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden binnen het bestemmingsplan Lochem Buitengebied 2010 zijn onder andere bestemd voor de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf met de daarbij behorende agrarische bedrijfsgronden en een agrarisch bouwvlak. De bestaande woning is bestemd als bedrijfswoning bij het agrarisch bedrijf. Het bouwplan voorziet in het verbouwen van de bedrijfswoning als burgerwoning, waardoor deze in strijd is met het geldende bestemmingsplan.

Nu het agrarisch bedrijf ter plaatste is beëindigd dient de bestemming gewijzigd te worden van 'Agrarisch' naar 'Wonen'. Hiermee wordt het gebruik van de woning als burgerwoning gelegaliseerd. Echter omdat de FAB procedure nog niet kan worden uitgevoerd, maar verbouwing en renovatie al wel gewenst is. Wordt de procedure in twee delen geknipt. Middels een uitgebreide omgevingsvergunning kan medewerking worden verleend aan (bouw)projecten voor wonen indien het agrarische bedrijf is beëindigd. In een later stadium volgt de bestemmingsplanprocedure waarbij de functieverandering wordt uitgevoerd. En waarbij de bestemming wordt omgezet, het erf opnieuw wordt ingericht en ingepast in de omgeving.

Ruimtelijk gezien zijn er geen bezwaren tegen het verbouwen van de woning om deze zo in zijn oorspronkelijke staat te herstellen.

6. Beleidskader

In een goede ruimtelijke onderbouwing wordt de ruimtelijke ontwikkeling getoetst aan het beleid van Rijk, provincie, regio en gemeente. Het bouwplan raakt uitsluitend het gemeentelijke beleid zoals opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010. Het beleid van Rijk, provincie en regio, evenals het ruimtelijke beleid van de gemeente zoals verwoord in de ruimtelijke structuurvisie zijn niet aan de orde: het gaat om het verbouwen van een (voormalige) agrarische bedrijfswoning. In de ruimtelijke afweging is gemotiveerd waarom een afwijking van het geldende bestemmingsplan aanvaardbaar wordt geacht.

7. Milieuaspecten – randvoorwaarden

7.1 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij de vaststelling van een bestemmingsplan of bij het verlenen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. De functie van de woning zal niet veranderen, tevens gaat het om een "rustige" plattelandsweg waar vooral bestemmingsverkeer langs rijdt. Een akoestisch onderzoek vanwege verkeerslawaai is daarom niet nodig.

7.2 Bodem

De beoogde ontwikkeling voorziet niet in bodemwerkzaamheden. Geconcludeerd kan worden dat uit milieukundig oogpunt er geen bezwaar is tegen de voorgenomen legalisatie. De bodem is daarmee geschikt voor het voorgenomen gebruik.

7.3 Water

Algemeen

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) wordt gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets). Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ruimtelijke ontwikkeling worden de effecten van de ontwikkeling per waterthema afgewogen. De relevante waterthema's worden door middel van de watertoetstabel geselecteerd en dienen vervolgens, indien relevant, nader te worden toegelicht.

Thema	Toetsvraag	Relevant
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	1. Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering?	Nee
	2. Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee
Riolering en afvalwaterketen	1. Is er toename van het afvalwater (DWA)?	Nee
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Nee
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak?	Nee
	2. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Nee
	3. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee
Grondwateroverlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Nee
	2. Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel?	Nee
	3. Is in het plangebied sprake van kwel?	Nee
	4. Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	Nee
Oppervlaktewater-kwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd?	Nee
	2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	Nee
	3. Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	Nee
Grondwater-kwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel?	Nee
		Nee

	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? 2. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee Nee
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? 2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee Nee
AANDACHTSTHEMA'S		
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

Grondwaterkwaliteit

Het perceel aan Schuppert 11 Barchem ligt niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied. De ontwikkeling ligt buiten het beschermingsgebied en zal niet leiden tot een groter risico op grondwaterverontreiniging. Het verbouwen van de woonboerderij zal om deze reden geen invloed hebben op het milieuaspect water.

7.4 Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit. In de Wet luchtkwaliteit staan onder meer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats, omdat een overschrijding van de grenswaarden bijna niet voorkomt.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

Onderzoeksresultaten

Gelet op de aard en omvang van dit project, in verhouding tot de genoemde categorieën van gevallen kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. Tot slot wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het 'Besluit gevoelige bestemmingen'. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

7.5 Externe veiligheid

Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo 1999);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer gevaarlijke stoffen geldt de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRvgs). Op transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen zijn het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) van toepassing.

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

Onderzoeksresultaten

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven.

Uit de inventarisatie blijkt dat het projectgebied:

1. zich niet bevindt binnen de risicocontour van risicovolle inrichtingen;
2. zich niet bevindt binnen een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
3. niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;

4. niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

7.6 Ecologie

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in beeld te worden gebracht wat de gevolgen zijn voor gebieden en dier- en plantensoorten. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en de soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

In het kader van de beschreven ontwikkeling is in juni 2021 een quick-scan flora en fauna uitgevoerd door EcoTierra. Op basis van de conclusies uit deze quick-scan zijn gedurende 2021 en 2022 een aantal nadere onderzoeken uitgevoerd. Hieronder zijn de onderzoeksresultaten vermeld.

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Barchem en betreft meerdere opstallen op een boerenerf. Voor het verlenen van deze vergunning is enkel de boerderij (opstal 1) van toepassing. De boerderij bestaat uit de historische contour van de boerderij (grote deel en originele "T"), een kleine deel en een aanbouw aan de "T". De boerderij en aanbouw aan de "T" hebben een pannendak met dakbeschot en een spouw. De grote deel heeft een pannendak maar geen dakbeschot en ook geen spouw. De kleine deel heeft een pannendak en houten dakbeschot (met isolatieplaten), maar geen spouw. De directe omgeving bestaat uit bos en agrarische percelen/weilanden.

In de database van de provincie Gelderland is af te lezen dat het plangebied niet is gelegen in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en/ of de Groene Ontwikkelingszone (GO). De provincie hanteert geen externe werking als het gaat om het GNN/ de GO, de Nee-tenzij toets is derhalve niet aan de orde.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied ligt op circa 1.200 meter afstand en betreft "Stelkampsveld". Door de beperkte aard van de ingreep, de onderlinge afstand van circa 1.200 meter en de bufferende werking van wegen, woningen en agrarisch percelen is geen rechtstreekse aantasting (door bijvoorbeeld licht, trillingen, geluid of menselijke aanwezigheid) of indirecte aantasting (door bijvoorbeeld verdroging) te verwachten op soorten die voor het genoemde Natura2000-gebied zijn aangewezen. Een Voortoets die soms noodzakelijk kan zijn bij ligging nabij een Natura2000-gebied wordt niet noodzakelijk geacht.

Er worden in het kader van de voorgenomen ingrepen mogelijk enkele bomen gekapt. De bomen vallen echter niet onder de definitie 'Houtopstand' qua lengte/ oppervlak/ aantal en het betreffen groenstructuren op een eigen terrein (artikel 4.1, Wnb).

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde wilde vaatplanten aangetroffen. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit bebouwing en verharding. Het overige deel bestaat uit tuin en groenstructuren die met name bestaan uit aangeplante cultivars en algemene soorten die zijn te vinden op voedselrijke bodems. Tevens zijn er tijdens het bronnenonderzoek geen waarnemingen gevonden van beschermde soorten.

- Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroep

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied en in de omgeving enkele vogelsoorten waargenomen zoals merel, houtduif, kauw, huiszwaluw, huismus, koolmees en pimpelmees. Het plangebied is onderzocht op sporen en geschiktheid voor soorten met een jaarrond beschermd nest. Er zijn binnen het plangebied meerdere huismussen waargenomen. Het onderzoek (circa 2 uur) heeft plaatsgevonden in het broedseizoen van huismus. Ter plaatse van de boerderij, opstal 1, zijn tenminste 6 nesten waargenomen en er zijn ook jongen gehoord.

Door de beoogde ingrepen gaan er nesten verloren. Dit is niet toegestaan bij de Wet Natuurbescherming. Om vast te kunnen vaststellen hoeveel nesten daadwerkelijk verloren gaan dient er nog een specifieke huismussenronde gelopen te worden. Dit houdt in

dat er nader onderzoek naar huismussen plaats moet vinden. Huismussennesten zijn jaarrond beschermd en om dergelijke nesten te mogen aantasten dient een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden bij de provincie en dienen mitigerende maatregelen genomen te worden.

De aanwezigheid van roestplekken (nestlocatie) van steenuil kon tijdens het veldbezoek niet volledig worden uitgesloten. Om vast te stellen of en eventueel hoe steenuil de opstallen gebruikt dient er een nader onderzoek naar steenuil plaats te vinden. De bevindingen kunnen leiden tot het aanvragen van een ontheffing en het nemen van mitigerende maatregelen

Waarschijnlijk zullen er vogelsoorten zonder een jaarrond beschermd nest broeden binnen het plangebied en in de directe omgeving. Er zijn tijdens het veldbezoek meerdere nestkasten voor deze vogelsoorten waargenomen. De sloop- en bouwwerkzaamheden dienen derhalve buiten het broedseizoen plaats te vinden of te starten (broedseizoen loopt globaal van maart tot en met juli/augustus, afhankelijk van soort en weersomstandigheden). Het gaat erom of een broedgeval wordt verstoord of niet. Indien dit niet mogelijk is, dient er voorafgaande aan de werkzaamheden vastgesteld te zijn dat er geen broedgevallen aanwezig zijn.

Vleermuizen

De boerderij is door de aanwezigheid van onder andere openingen bij geweken boeidelen, scheefliggende dakpannen, openingen in het dak en gevels en dergelijke geschikt bevonden voor vleermuizen. De beoogde ingrepen kunnen tot gevolg hebben dat jaarrond beschermde verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen vernietigd worden. Dit is niet toegestaan bij de Wet Natuurbescherming. In dit kader zal er een nader onderzoek naar vleermuizen moeten plaatsvinden.

Nadere onderzoeken

Op basis van de quickscan is er nader onderzoek uitgevoerd naar de huismus, kerkuil, steenuil, steenmarter en vleermuizen. Hieronder zijn de bevindingen kort toegelicht.

Huisumus

De sloop- en renovatiewerkzaamheden van de woonboerderij zullen tot gevolg hebben dat de aangetoonde nesten in deze opstal verloren gaan. Het overige functionele leefgebied, zoals foerageergebieden en schuilplekken, zullen niet significant worden aangetast, daar de groenstructuren rondom de woning behouden blijven. Voor het mogen vernietigen van jaarrond beschermde nesten is een ontheffing Wnb nodig. Tevens dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden. In het kader van de ontheffingsaanvraag dienen eveneens een projectplan en een werkprotocol te worden opgesteld.

Kerkuil

Bij de sloop- en renovatiewerkzaamheden gaan geen jaarrond beschermde nesten/roestplekken verloren. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soort.

Steenuil

De sloop- en renovatiewerkzaamheden van opstal 1 zullen tot gevolg hebben dat deze jaarrond beschermde roestplaats verloren gaat. Het overige functionele leefgebied, zoals foerageergebieden en schuilplekken, zullen niet significant worden aangetast. Voor het mogen vernietigen van een jaarrond beschermde roestplaats is een ontheffing Wnb nodig. Tevens dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden. In het kader van de ontheffingsaanvraag dient eveneens een projectplan en een werkprotocol te worden opgesteld. De nestlocatie in de boom ten noordwesten van het plangebied blijft onaangetast.

Steenmarter

Vaste verblijfplaatsen of overig functionele leefgebied, zoals foerageergebied of schuilmogelijkheden, worden door de ingreep niet aangetast. Er hoeft geen ontheffing Wnb te worden aangevraagd.

Vleermuizen

De genoemde verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd. Door de voorgenomen sloop- en renovatiewerkzaamheden van de opstallen zullen de genoemde vaste verblijfplaatsen verloren gaan. Dit is niet toegestaan bij de Wnb. In dit kader zal er een ontheffing Wet natuurbescherming (soorten) moeten worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. In het kader

van de ontheffingsaanvraag dient vervolgens een projectplan te worden opgesteld. Tevens dienen er (tijdelijke en permanente) mitigerende maatregelen genomen te worden om de vaste verblijfplaatsen te vervangen. Er zal geen aantasting plaatsvinden van foerageergebied of vliegroutes. Wel dient verstoring door licht op de bomen op en rondom het erf voorkomen te worden tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie.

Conclusie

Op basis van de quick-scan zijn er geen negatieve effecten te verwachten voor aanwezige Flora. Voor Fauna zijn deze er mogelijk wel. Hierom is er nader onderzoek uitgevoerd naar de huismus, kerkuil, steenuil, steenmarter en vleermuizen. Beide ecologische onderzoeken zijn als bijlage 1 bij deze ruimtelijke onderbouwing toegevoegd.

Tijdens het nader onderzoek zijn er geen verblijfplaatsen van kerkuil en steenmarters gevonden. Hiervoor is dan ook geen ontheffing wet Natuurbescherming nodig. Voor de huismus, steenuil en vleermuizen is een ontheffing wet Natuurbescherming nodig. Tevens zijn er mitigerende maatregelen nodig om de verblijfplaatsen te vervangen. Deze mitigerende maatregelen zijn reeds genomen, voor de beschermde soorten zijn kasten opgehangen.

De aanvraag ontheffing wet Natuurbescherming is gelijktijdig ingediend bij de provincie Gelderland. Er mag pas gestart worden met de werkzaamheden als zowel de omgevingsvergunning als de ontheffing wet Natuurbescherming zijn verleend.

7.7 Archeologie

Naast het bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010 geldt ter plaatse tevens het Paraplubestemmingsplan Archeologie. Het perceel aan de Schuppert is gelegen binnen de bestemming 'Waarde – Archeologie 7'. Binnen deze bestemming is het verboden om te bouwen of te laten bouwen. Dit verbod is echter niet van toepassing op:

- a) gronden waarvan uit documenten blijkt dat de archeologische waarden reeds eerder verstoord zijn op een diepte van meer dan 30 centimeter onder het bestaande maaiveld, hetgeen wordt getoetst door een archeologisch deskundige, of;
- b) bebouwing die nodig is voor het archeologisch onderzoek met een maximale bouwhoogte van 5 meter, of;
- c) bebouwing waarvan de diepte niet meer bedraagt dan 30 centimeter onder het bestaande maaiveld en die kan worden gebouwd krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), of;
- d) bebouwing waarvan de oppervlakte niet meer bedraagt dan 2.500 m² en die kan worden gebouwd krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), of;
- e) de verbouwing en/of sloop- en nieuwbouw van bestaande bebouwing krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), mits:
 - de bestaande fundering wordt gebruikt;
 - de bestaande oppervlakte niet wordt uitgebreid.

Op het bouwplan is in ieder geval de onder d genoemde situatie van toepassing. Dit betekent dat het genoemde verbod niet van toepassing is. Er hoeft ook geen archeologisch onderzoek plaats te vinden om de locatie vrij te kunnen geven.

7.8 Milieuzonering

Bij de ontwikkeling van milieugevoelige functies, zoals woningen, dienen afstanden tot milieubelastende activiteiten in acht te worden genomen. Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave "Bedrijven en milieuzonering" gehanteerd. De uitgave geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

Afstand bestaande woning t/m perceelgrens/bouwblok omliggende bedrijven:

- Circa 109 meter: Schuppert 4/4a, Barchem (agrarische bestemming, melkveehouderij)

OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS						WERKELIJKE AFSTAND
	GEUR	STOF	GELUID		GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	

Fokken en houden van rundvee	100	30	30	C	0	100	109
------------------------------	-----	----	----	---	---	-----	-----

Voor bestaande en nieuwe woningen in het buitengebied ten opzichte van een melk/rund veehouderij geldt een minimale afstand van 50 meter. Er moet nog wel gekeken worden of de naastgelegen veehouderij een mestbassin heeft en welk oppervlak die dan heeft. Bij een omvang vanaf 350 m² geldt een minimumafstand van 100 meter tot woningen die geen deel uitmaken van een veehouderij. Volgens de luchtfoto heeft het mestbassin van de Schuppert 4/4a een oppervlakte van circa 150 m².

Het omliggende bedrijf ligt op een afstand dat deze geen invloed heeft op de ontwikkeling. Omgekeerd wordt het bedrijf niet belemmerd bij toekomstige plannen.

8. Uitvoerbaarheid

8.1 Economische uitvoerbaarheid

De ontwikkeling betreft een particulier initiatief dat door de initiatiefnemer wordt gefinancierd. De kosten die zijn gemoeid met de ruimtelijke procedure worden op grond van de legesverordening bij de initiatiefnemer in rekening gebracht. Het risico op planschade wordt gezien de aard van de planologische afwijking van het bestemmingsplan nihil geacht.

Gezien het voorgaande wordt geen aanleiding gezien om een exploitatieplan vast te stellen.

8.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is vooroverleg vereist met het waterschap en met de diensten van de provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Geoordeeld wordt dat de voorgenomen ontwikkeling geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie Gelderland

In voorliggend geval zijn geen provinciale belangen in het geding. Van nader vooroverleg met de provincie Gelderland kan derhalve worden afgezien. Wel is er een ontheffing wet Natuurbescherming nodig, dit is een bevoegdheid van de provincie Gelderland. Deze ontheffing wordt echter geregeld tussen aanvrager en provincie. De gemeente Lochem heeft hierin geen rol.

Waterschap Rijn en IJssel

Er zijn geen waterschapsbelangen in het geding. Verwezen wordt naar paragraaf 7.3. Van nader vooroverleg met het waterschap is dan ook afgezien.

8.3 Inspraakmogelijkheid

Zoals wettelijke voorgeschreven heeft de ontwerp omgevingsvergunning met bijbehorende stukken ter inzage gelegen (van 21-07-2022 tot en met 31-08-2022). Gedurende de ter inzage legging kon iedereen een zienswijze ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling kenbaar maken bij burgemeester en wethouders van Lochem. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt.

Bijlage 1

Ecologische onderzoeken

Schuppert 11 te Barchem

- Quicksan flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming –

Opdrachtgever	
Datum veldbezoek	16 juni 2021
Kenmerk rapport	Q2021.103- Quicksan flora en fauna Schuppert 11 te Barchem
Datum rapport	5 juli 2021
Versie	V1.0
Auteur	ing. W. Egging
Controle	ing. J.M. de Wever

EcoTierra-ecologisch adviesbureau

Postadres: Abraham Teerlinkstraat 10, 7424 DM Deventer

Bezoekadres: Engelenburgstraat 57, 7391 MV Twello

www.ecotierra.nl

info@ecotierra.nl

0570-597418

Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven. EcoTierra- ecologisch adviesbureau is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau; opdrachtgever vrijwaart EcoTierra- ecologisch adviesbureau voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	DOELSTELLING	4
1.3	VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	4
1.4	GELDIGHEIDSDUUR RAPPORT	5
2	ONDERZOEKSOPZET	6
2.1	BRONNENONDERZOEK	6
2.2	VELDBEZOEK	6
3	PLANGEBIED EN BEOOGDE INGEPEN	7
3.1	PLANGEBIED	7
3.2	GEWENSTE TOEKOMSTIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN INGEPEN	11
4	BEVINDINGEN BRONNENONDERZOEK EN TOETSING	12
4.1	BEVINDINGEN EN TOETSING BESCHERMDE GEBIEDEN/ HOUTOPSTANDEN	12
4.2	BEVINDINGEN BRONNENONDERZOEK, VELDONDERZOEK EN TOETSING SOORTEN	13
5	CONCLUSIE	20
6	VRIJBLIJVEND ADVIES	22

BIJLAGEN

1. Waarnemingen NDFF
2. Wettelijk kader
3. Lijst beschermde soorten
4. Jaarrond beschermde nesten
5. Bronnen

1 INLEIDING

In opdracht van [REDACTED] heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan Schuppert 11 te Barchem (gemeente Lochem) een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Barchem en betreft meerdere opstallen op een boerenerf en de directe omgeving hiervan.

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens meerdere opstallen te amoveren en de woonboerderij te herstellen in zijn historische contour. Daarnaast wordt een houten kapschuur gebouwd. Binnen het plangebied worden mogelijk enkele groenstructuren gerooid maar geen (grote) bomen gekapt of oppervlaktewateren gedempt.

In verband met de Wet natuurbescherming (Wnb) is het noodzakelijk om voorafgaande aan ruimtelijke ingrepen en inrichting te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- wat is de juridische status van deze soorten?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten?
- ligt het plangebied in of nabij beschermde natuurgebieden, zoals het GNN of Natura2000-gebieden?
- wat zijn de gevolgen en dienen er (mitigerende) maatregelen genomen te worden?
- dient er een nader onderzoek uitgevoerd te worden?
- dient er een ontheffing aangevraagd te worden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek.

Aan de hand van expert-judgement en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten. Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

1.4 Geldigheidsduur rapport

Afhankelijk van de aangetroffen soorten is de rapportage drie of vijf jaar geldig. Voor Habitatrichtlijnsoorten en vogels met een jaarrond beschermd nest dient maximaal drie jaar als geldigheidsduur te worden gehanteerd met als voorwaarde dat er weinig (fysieke) veranderingen hebben plaatsgevonden in het plangebied.

2 ONDERZOEKSOPZET

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een bronnenonderzoek en vervolgens is de locatie bezocht.

2.1 Bronnenonderzoek

Alvorens het terrein is bezocht zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen (waaronder de NDFF) geraadpleegd. Hierdoor is indicatief een beeld verkregen of er relevante soorten voorkomen binnen of in de omgeving van het plangebied.

Diverse kaarten (waaronder GNN en GO, Natura2000 en Natuurbeheerplan) van de provinciale site gelderland.nl zijn geraadpleegd in mei 2021.

Naar aanleiding van de bevindingen van het veldbezoek is er contact gelegd met de Vogelwerkgroep Noordwest-Achterhoek (contactpersoon mevrouw G. Nijenhuis).

Op internet is gezocht naar openbare rapportages van ecologische onderzoeken die in de directe omgeving van onderhavig plangebied zijn uitgevoerd.

2.2 Veldbezoek

Het plangebied is op 1 juni 2021 overdag bezocht. Ten tijde van het veldbezoek was het zonnig bij een temperatuur van rond de 22°C.

Het plangebied was ten tijde van het veldbezoek grotendeels toegankelijk. De zolder van de boerderij was niet volledig toegankelijk.

De directe omgeving van het plangebied is tijdens het veldbezoek eveneens bekeken. Tijdens het onderzoek is de bewoner geïnterviewd.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren en dergelijke).

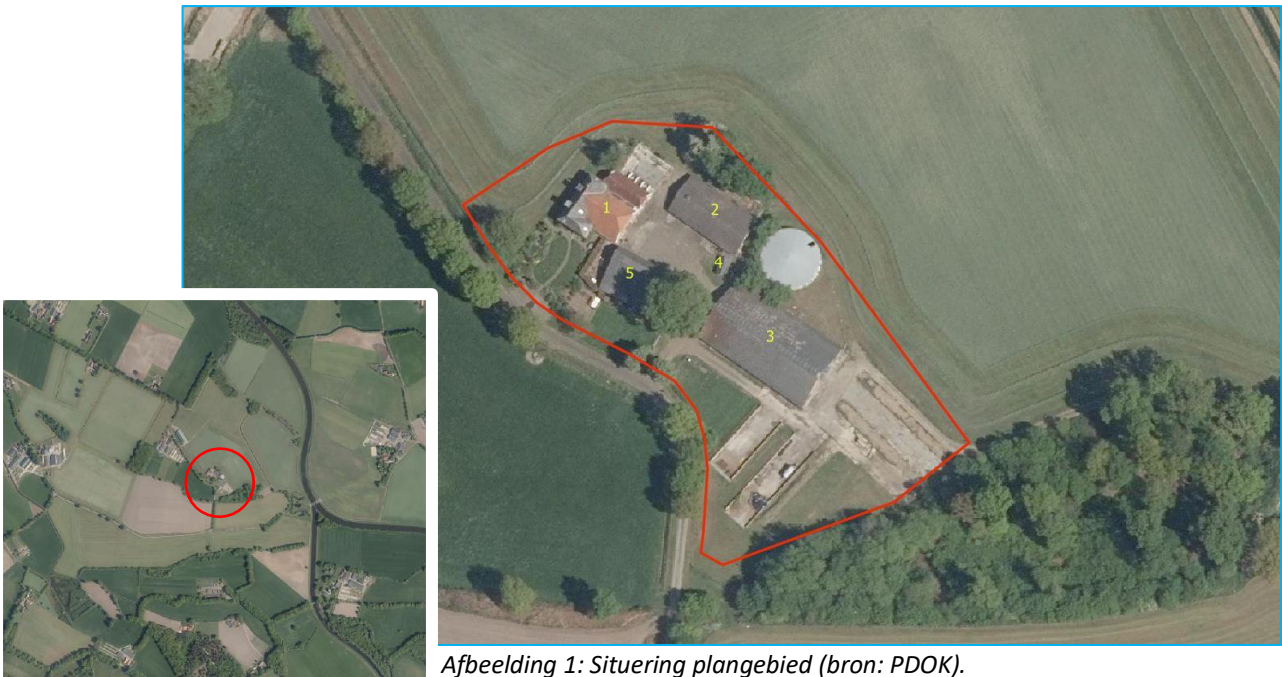
Het onderzoek is uitgevoerd door de ecooloog W. Egging. De ecooloog heeft een relevante studie gevolgd. Tevens worden door de ecologen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau diverse relevante cursussen gevolgd, symposia en congressen bezocht en diverse vakbladen en nieuwsbrieven gelezen om de laatste ontwikkelingen te volgen. De onderzoekers zijn in het bezit van diverse certificaten, waaronder 'Zorgvuldig handelen Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, niveau 4, IPC Groene Ruimte (door Stadswerk erkend certificaat)'.

3 PLANGEBIED EN BEOOGDE INGREPEN

In dit hoofdstuk zijn de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden.

3.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Barchem en betreft meerdere opstallen op een boerenerf. De boerderij (opstal 1) bestaat uit de historische contour van de boerderij (grote deel en originele "T"), een kleine deel en een aanbouw aan de "T". De boerderij en aanbouw aan de "T" hebben een pannendak met dakbeschot en een spouw. De grote deel heeft een pannendak maar geen dakbeschot en ook geen spouw. De kleine deel heeft een pannendak en houten dakbeschot (met isolatieplaten), maar geen spouw. De varkensstal (opstal 2) heeft een golfplaten dak met grotendeels isolatieplaten en een spouw. De ligboxenstal (opstal 3) heeft een golfplaten dak met isolatieplaten, maar geen spouw. Het kippenhok (opstal 4) en de kapschuur (opstal 5) hebben een golfplaten dak, maar geen dakbeschot en ook geen spouw. Daarnaast zijn er een mestsilo en meerdere kuilplaten aanwezig. Het overig gedeelte van het plangebied bestaat uit tuin, groenstructuren, verharding en bomen. De directe omgeving bestaat uit bos en agrarische percelen/weilanden.

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: PDOK).

Foto's: Indrukken plangebied. De te handhaven boerderij met grote deel, opstal 1. Buitenzijde.

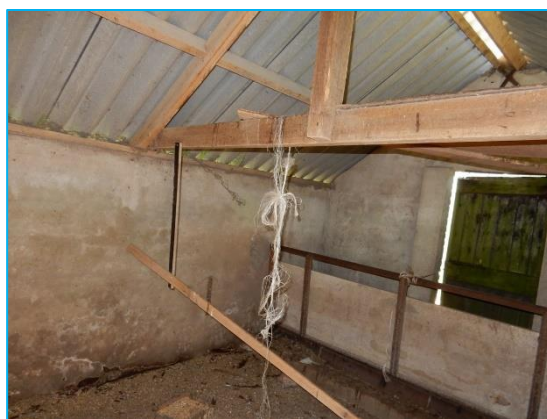
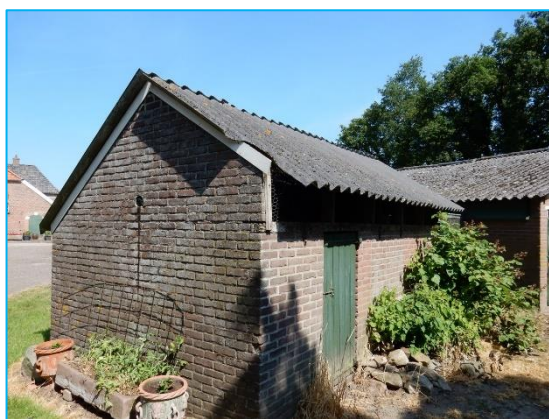
Foto's: Indrukken plangebied. De te handhaven grote deel, opstal 1. Binnenzijde en zolder.

Foto's: Indrukken plangebied. De te amoveren varkensstal, opstal 2. Buiten- en binnenzijde.

Foto's: Indrukken plangebied. De te amoveren ligboxenstal, opstal 3. Buiten- en binnenzijde.

Foto's: Indrukken plangebied. De te amoveren kippenhok, opstal 4. Buiten- en binnenzijde.

Foto's: Indrukken plangebied. De te amoveren kapschuur, opstal 5. Buiten- en binnenzijde.

Foto's: Indrukken plangebied. De te verwijderen mestilo en kuilplaten.

Foto's: Indrukken directe omgeving. Links; omliggende agrarische percelen/ weilanden. Rechts; de weg Schuppert.

3.2 Gewenste toekomstige situatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens meerdere opstallen te amoveren en de woonboerderij te herstellen in zijn historische contour. De volgende objecten worden geamoveerd en/of verwijderd:

- “Kleine deel” van de boerderij
- “T” van de boerderij
- Varkensstal
- Ligboxenstal
- Kapschuur
- Kippenhok
- Mestsilo
- Kuilplaten

Daarnaast wordt de boerderij intern gemoderniseerd en energieneutraal gemaakt en wordt er een nieuwe houten kapschuur aan de zuidwestzijde van het erf gerealiseerd.

Binnen het plangebied worden mogelijk enkele groenstructuren gerooid maar geen (grote) bomen gekapt of oppervlaktewateren gedempt. Het plangebied wordt landschappelijk ingericht. Er wordt een natuurlijk erf met cultuur-historische elementen als heggen, hagen, een boomgaard, moestuin, poel en kruidenrijk grasland gerealiseerd. Ten tijde van onderhavig schrijven waren er geen inrichtingstekeningen in het bezit van EcoTierra.

De ingrepen vinden plaats in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

4 BEVINDINGEN BRONNENONDERZOEK EN TOETSING

Hieronder worden de bevindingen van het bronnenonderzoek weergegeven. Tevens vindt er een toetsing aan de Wet natuurbescherming plaats.

4.1 Bevindingen en toetsing beschermde gebieden/ houtopstanden

In de database van de provincie Gelderland is af te lezen dat het plangebied niet is gelegen in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en/ of de Groene Ontwikkelingszone (GO). De provincie hanteert geen externe werking als het gaat om het GNN/ de GO, de Nee-tenzij toets is derhalve niet aan de orde.

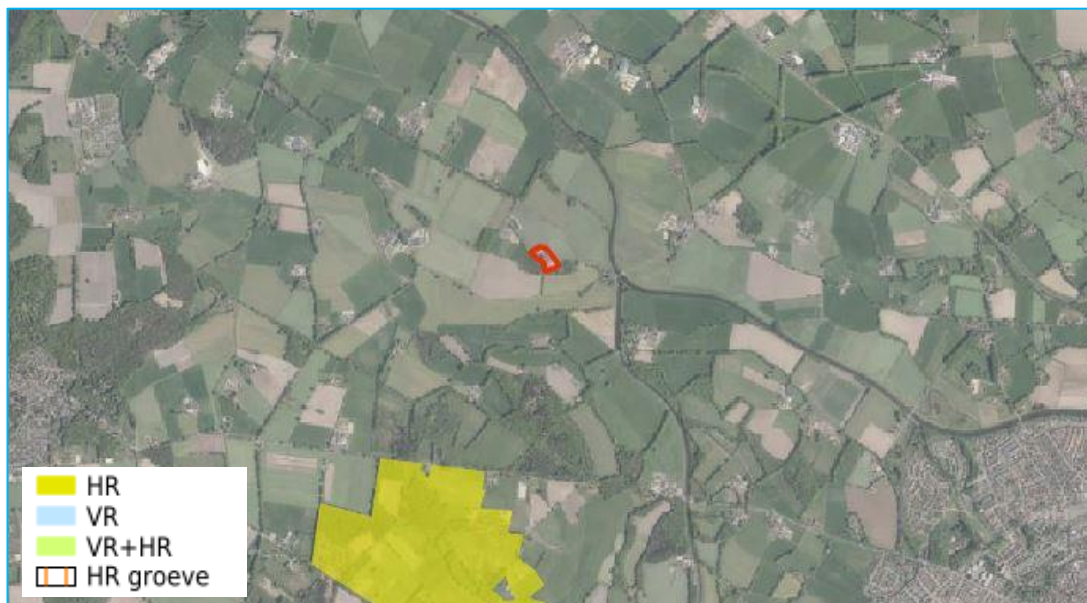

Afbeelding 2: Ligging plangebied t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone (bron: gelderland.nl).

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied ligt op circa 1.200 meter afstand en betreft “Stelkampsveld”.

Door de beperkte aard van de ingreep, de onderlinge afstand van circa 1.200 meter en de bufferende werking van wegen, woningen en agrarisch percelen is geen rechtstreekse aantasting (door bijvoorbeeld licht, trillingen, geluid of menselijke aanwezigheid) of indirecte aantasting (door bijvoorbeeld verdroging) te verwachten op soorten die voor het genoemde Natura2000-gebied zijn aangewezen. Een Voortoets die soms noodzakelijk kan zijn bij ligging nabij een Natura2000-gebied wordt niet noodzakelijk geacht.

Thema's als vermesting/ verzuring (stikstof) vallen niet onder de reikwijdte van onderhavige quickscan flora en fauna. Mogelijk dat er in het kader van de Wnb-Natura2000 een AERIUS-berekening wordt gevraagd. Wel is sinds 1 juli 2021 de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking. Onderdeel van deze wet is de vrijstelling voor bouw-, sloop en eenmalige aanlegactiviteiten, in het kort de bouwvrijstelling. Dit betekent in het vergunningstraject dat voor het aspect stikstof alleen nog de neerslag (depositie) in de gebruiksfase een rol speelt.

Afbeelding 3: Ligging plangebied t.o.v. het N2000-gebied Stelkampsveld (bron: Natura2000.nl).

Er worden in het kader van de voorgenomen ingrepen mogelijk enkele bomen gekapt. De bomen vallen echter niet onder de definitie 'Houtopstand' qua lengte/ oppervlak/ aantal en het betreffen groenstructuren op een eigen terrein (artikel 4.1, Wnb).

4.2 Bevindingen bronnenonderzoek, veldonderzoek en toetsing soorten

NDFF

Voor het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van de gegevens van NDFF (tot 10 jaar terug, geraadpleegd op 15 juni 2021). Er is met name gekeken naar jaarrond beschermde nesten, Habitatrichtlijnsoorten en niet vrijgestelde soorten (Gelderland). Er zijn geen waarnemingen van relevante soorten binnen het plangebied aangetroffen. In de directe omgeving zijn meerdere voor het plangebied relevante waarnemingen van steenuil aangetroffen.

Bijlage 1 geeft de resultaten weer van het NDFF-onderzoek. Het betreft hier ook waarnemingen van bijvoorbeeld foeragerende en overvliegende exemplaren.

Interview in het veld

De geïnterviewde bewoner gaf aan een kerkuil in de ligboxenstal te hebben waargenomen. De kerkuil is een aantal dagen voor het veldbezoek nog aanwezig geweest. Daarnaast hebben steenuilen, op circa 100 meter van het plangebied, jongen groot gebracht in een steenuilenkast.

Vogelwerkgroep

Uit de ingewonnen informatie van de Vogelwerkgroep Noordwest-Achterhoek blijkt dat men geen informatie heeft over broedgevallen binnen het plangebied. De steenuilenkast nabij het plangebied is wel bekend maar wordt niet gecontroleerd door de werkgroep. Daarnaast zijn er ook kerkuilenkasten aanwezig in de omgeving. Verdere informatie volgt en nader contact met de werkgroep wordt ingang gezet.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde wilde vaatplanten aangetroffen. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit bebouwing en verharding. Het overige deel bestaat uit tuin en groenstructuren die met name bestaan uit aangeplante cultivars en algemene soorten die zijn te vinden op voedselrijke bodems. Tevens zijn er tijdens het bronnenonderzoek geen waarnemingen gevonden van beschermde soorten.

- Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroep.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied en in de omgeving enkele vogelsoorten waargenomen zoals merel, houtduif, kauw, huiszwaluw, huismus, koolmees en pimpelmees. Het plangebied is onderzocht op sporen en geschiktheid voor soorten met een jaarrond beschermd nest. Er zijn binnen het plangebied meerdere huismussen waargenomen.

Het onderzoek (circa 2 uur) heeft plaatsgevonden in het broedseizoen van huismus. Ter plaatse van de boerderij, opstal 1, zijn tenminste 6 nesten waargenomen en er zijn ook jongen gehoord. Naast opstal 1 beschikken ook de varkensstal (opstal 2) en de ligboxenstal (opstal 3) over geschikte openingen voor nestlocaties. De ruimte tussen de dakpannen/golfplaten en het dakbeschot/dakisolatie van opstal 1, 2 en 3 is voor huismussen toegankelijk.

Door de beoogde ingrepen gaan er nesten verloren. Dit is niet toegestaan bij de Wet Natuurbescherming. Om vast te kunnen vaststellen hoeveel nesten daadwerkelijk verloren gaan dient er nog een specifieke huismussenronde gelopen te worden, conform het 'Soortinventarisatieprotocol' van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), juli 2017. Dit houdt in dat voor 20 juni 2022 nog één onderzoek moet plaatsvinden.

Huismussennesten zijn jaarrond beschermd en om dergelijke nesten te mogen aantasten dient een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden bij de provincie en dienen mitigerende maatregelen genomen te worden.

Foto's: Waargenomen huismus en nestmateriaal onder de dakpannen.

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw wordt niet verwacht in onderhavige situatie. Het plangebied bevindt zich buiten de bebouwde kern, de gierzwaluw is met name in dorpen en steden te vinden.

Er zijn 6 bezette huiszwaluwnesten aangetroffen in kunstnestkommen. Huiszwaluwnesten dienen als een zogenaamd categorie 5 nest (nesten die als jaarrond beschermde verblijfplaats kunnen worden gekwalificeerd indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn) te worden beschouwd. De huiszwaluw heeft bij het wegvallen van deze elementen voldoende broedplekken in de omgeving en aan de te handhaven boerderij.

Er is derhalve geen sprake van een jaarronde bescherming. De kunstnestkommen dienen, na het broedseizoen en voor de sloop, verplaatst te worden naar de te handhaven boerderij.

Foto's: Bezette nesten van huiswaluw.

Er zijn geen nesten, of (recente) resten ervan, van boerenwaluw aangetroffen. In de ligboxenstal zijn meerdere sporen (veren, braakballen en fecaliën) van kerkuil aangetroffen. Deze locaties worden gebruikt als roestplekken, maar mogelijk ook als broedplek.

Foto's: Fecaliën en braakballen kerkuil en steenuilenkast nabij.

Het veldbezoek is uitgevoerd in het broedseizoen van de kerkuil. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen jongen of volwassen kerkuilen aangetroffen maar vanwege meerdere verborgen plaatsen, onder meer achter de isolatieplaten, is de aanwezigheid van een nestlocatie niet uit te sluiten.

De ingrepen hebben tot gevolg dat er roestplekken en mogelijk een nestlocatie van de kerkuil verloren gaan door de beoogde ingrepen. Dit is niet toegestaan bij de Wet Natuurbescherming.

Om vast te stellen of de kerkuil de locatie ook gebruikt om te broeden dient er een nader onderzoek naar kerkuil plaats te vinden. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden conform het Kennisdocument Kerkuil (BIJ12, versie 1.0, juli 2017, 3x 's avonds/ 's nachts in de periode begin februari tot en met half oktober).

De bevindingen kunnen leiden tot het aanvragen van een ontheffing en het nemen van mitigerende maatregelen.

Het wordt geadviseerd om alvast (zo spoedig mogelijk en in samenspraak met de lokale uilenwerkgroep) twee alternatieve roest-/ broedplekken voor de kerkuil te (laten) realiseren in de omgeving om in ieder geval de te vernietigen roestplekken te mitigeren. Hoe eerder de kasten hangen, des te meer tijd de kerkuil heeft om de nieuwe plekken te ontdekken.

De aanwezigheid van een jaarrond beschermde verblijfplaats van steenuil kon tijdens het veldbezoek niet worden uitgesloten, er zijn geschikte roest- en/ of nestlocaties aanwezig. Er is wel een bezette steenuilenkast op circa 80 meter van het plangebied aanwezig, waardoor een nestlocatie in de opstallen minder aannemelijk is. Er zijn geen concrete sporen van steenuil waargenomen.

De aanwezigheid van roestplekken (nestlocatie) van steenuil kon tijdens het veldbezoek niet volledig worden uitgesloten. Om vast te stellen of en eventueel hoe steenuil de opstallen gebruikt dient er een nader onderzoek naar steenuil plaats te vinden. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden conform het Kennisdocument Steenuil (BIJ12, versie 1.0, juli 2017, 3x 's avonds/ 's nachts in de periode begin februari tot en met eind april).

De bevindingen kunnen leiden tot het aanvragen van een ontheffing en het nemen van mitigerende maatregelen.

Bij verstorende sloop- en bouwwerkzaamheden dient in ieder geval rekening te worden gehouden met het broedseizoen van de steenuil.

Er zijn geen horsten van roofvogels waargenomen binnen het plangebied. Het ontbreekt dan ook aan sporen van genoemde soortgroep. Het plangebied betreft gezien de directe omgeving (veel nabijgelegen agrarische percelen en bosschages) geen belangrijk foerageergebied voor roofvogels en uilen.

Waarschijnlijk zullen er vogelsoorten zonder een jaarrond beschermd nest broeden binnen het plangebied en in de directe omgeving. Er zijn tijdens het veldbezoek meerdere nestkasten voor deze vogelsoorten waargenomen. De sloop- en bouwwerkzaamheden dienen derhalve buiten het broedseizoen plaats te vinden of te starten (broedseizoen loopt globaal van maart tot en met juli/ augustus, afhankelijk van soort en weersomstandigheden). Het gaat erom of een broedgeval wordt verstoord of niet. Indien dit niet mogelijk is, dient er voorafgaande aan de werkzaamheden vastgesteld te zijn dat er geen broedgevallen aanwezig zijn.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn binnen het plangebied geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een steenmarter. Wel zijn er veel geschikte plekken, zoals zolders, hooi en ruimten tussen het dak en isolatieplaten, waar de soort zich kan verschuilen. Het plangebied is in potentie geschikt als dagrustplaats, maar mogelijk ook als kraamlocatie.

Foto's: Geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter.

Tijdens de nadere onderzoeken (vleermuis en jaarrond beschermde nesten, zie betreffende paragrafen) dient gelet te worden op sporen en de aanwezigheid van steenmarters. Daarnaast dienen er cameravallen geplaatst te worden om het mogelijk voorkomen van deze soort vast te leggen en te bepalen of het plangebied onderdeel uit maakt van het significante leefgebied voor deze soort.

Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en/ of mitigerende maatregelen genomen te worden.

Het plangebied is verder grotendeels bebouwd en verhard en het ontbreekt het plangebied aan bomen met holtes, struwelen en bosschages. Kleine marterachtigen en overige marterachtigen, zoals de boommarter en das, worden derhalve niet verwacht. Mogelijk komen dergelijke soorten wel voor in de directe omgeving.

Er zijn geen bomen waargenomen waarin eekhoorn een nest/ verblijfplaats heeft.

Mogelijk komen door de provincie vrijgestelde soorten als konijn, egel en sommige muizensoorten voor. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft. Wel geldt de zorgplicht.

Vleermuizen

De opstallen 1 en 2 zijn door de aanwezigheid van onder andere openingen bij geweken boeidelen, scheefliggende dakpannen, openingen in het dak en gevels en dergelijke geschikt bevonden voor vleermuizen. Mogelijk zijn er nog andere, tijdens de quickscan niet waargenomen, geschikte openingen.

Foto's: Openingen die toegang kunnen bieden naar mogelijke vaste verblijfplaatsen van vleermuizen.

Er zijn binnenin en aan de muren van de opstallen geen sporen, zoals uitwerpselen en afgebeten vliedervleugels (indicatie aanwezigheid grootoorvleermuizen) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van (veel) vleermuizen. Een dergelijke locatie is echter ook zeer moeilijk volledig te onderzoeken op sporen.

De opstallen zijn in potentie geschikt als zomer-, paar-, kraam- en mogelijk als winterverblijf (voor enkele exemplaren die daar in de zomer ook aanwezig zijn). De aanwezigheid van een massawinterverblijf is niet aannemelijk. De gebouwen zijn lager dan 10 meter en hebben weinig bufferende werking in kouden periodes. Er kunnen onder andere soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis worden verwacht.

De beoogde ingrepen kunnen tot gevolg hebben dat jaarrond beschermde verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen vernietigd worden. Dit is niet toegestaan bij de Wet Natuurbescherming.

In dit kader zal er een nader onderzoek naar vleermuizen moeten plaatsvinden.

Dit nadere onderzoek dient vast te stellen of er (zo ja, welke soorten en welke functie) gebruik gemaakt wordt van de gebouwen en dient plaats te vinden op basis van het protocol voor vleermuisinventarisaties 2021 (GaN). Er dient in de periode 15 mei- 15 juli (kraam-/ zomerverblijf) en 15 augustus- 1 oktober (paar-/zomer-/ winterverblijf) onderzoek plaats te vinden.

Bij de onderzoeksopzet dient gelet te worden op de diverse functies die het plangebied kan hebben, op de verschillende soorten vleermuizen die gebruik van de gebouwen kunnen maken en op de zogenaamde 75% regel uit het vleermuizenprotocol.

Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en mitigerende maatregelen genomen te worden.

- Er zijn binnen het daadwerkelijke plangebied geen bomen met openingen, scheuren of loszittende schors waargenomen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn derhalve uitgesloten.

- Er zal door vleermuizen gevoerageerd worden binnen en nabij het plangebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. In onderhavige situatie zal dit niet aan de orde zijn.

- Er gaan geen significante vliegroutes verloren in het kader van onderhavig project.

Amfibieën, reptielen en vissen

Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied. De aanwezigheid van vissen en voortplantingswater van amfibieën kan derhalve worden uitgesloten. Er is eveneens geen significant landhabitat te verwachten voor amfibieën. Mogelijk zitten onder groene elementen, houtstapels en dergelijke algemeen voorkomende soorten weggekropen in het plangebied. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft. Wel geldt de zorgplicht.

Het ontbreekt het plangebied aan broeihopen, takkenrillen, heide, bosschages en dergelijke waardoor de aanwezigheid van reptielen ook uit te sluiten is.

- Er zijn geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroepen

Ongewervelden/ overige soorten

Het ontbreken van specifieke habitats zoals heide en (laag)veen, grote rivieren en oude, rottende eiken maakt dat de veelal veeleisende Habitatrichtlijnsoorten en exemplaren van de nationaal beschermde soorten van ongewervelden en overige soorten niet te verwachten zijn.

- Er zijn geen negatieve effecten te verwachten aangaande ongewervelden of overige soorten.

De zorgplicht (art 1.11 Wnb)

De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van

afhankelijkheid van de jongen. De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten.

5 CONCLUSIE

Onderdeel	Overtreding Wnb/ overige wetgeving	Nader onderzoek naar/ vervolg actie	Periode	Mitigatie
GNN/ GO	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Natura2000				
<i>Soorten</i>	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
<i>Stikstof</i>	Niet aan getoetst	Mogelijk AERIUS berekening nodig	N.v.t.	Niet te verwachten
Houtopstanden	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Flora	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vogels				
<i>Jaarrond beschermd nest</i>				
Huisvuur § 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	Ja	Nader onderzoek conform NGB Soortinventarisatie-protocol.	1 april – 20 juni Eerste ronde uitgevoerd tijdens quickscan 2021	Mogelijk (tijdelijke) alternatieve verblijfplaatsen aanbieden
Kerkuil § 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	Ja i.i.g. aantasting roestplekken	Nader onderzoek conform Kennisdocument Kerkuil	Begin februari – half oktober Tijdens overige onderzoeken	Zo spoedig mogelijk twee kerkuilkasten in de omgeving (laten) ophangen
Steenuil § 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	Mogelijk	Nader onderzoek conform Kennisdocument Steenuil	Begin februari – eind april	Mogelijk. Rekening houden met broedseizoen steenuil tijdens verstorende sloop- en bouwwerkzaamheden
<i>Functioneel leefgebied</i>	Nee	Nee	N.v.t.	Nee
<i>Niet jaarrond beschermd nest</i>	Nee	Zorgplicht	Broedseizoen loopt globaal van maart tot juli/ augustus	Ingrepen buiten broedseizoen uitvoeren of starten, anders check broedgevallen.
Grondgebonden zoogdieren				
Habitatrichtlijn en Nationaal Verblijfplaatsen				
Steenmarter § 3.3. Beschermingsregime andere soorten	Mogelijk	Nader onderzoek	februari - oktober Tijdens overige onderzoeken	Mogelijk
<i>Functioneel leefgebied</i>	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vleermuizen				
<i>Vaste verblijfplaatsen</i>				
Opstallen § 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	Mogelijk	Nader onderzoek Conform vigerend vleermuizenprotocol	15 mei - 15 juli en 15 augustus - 1 oktober	Mogelijk (tijdelijke) alternatieve verblijfplaatsen aanbieden
<i>Vaste verblijfplaatsen Bomen</i>	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.

<i>Essentieel foerageergebied</i>	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
<i>Essentiële vliegroute</i>	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Amfibieën/ reptielen/vissen (niet vrijgestelde soorten)	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Ongewervelden/ overige soorten (streng en strikt beschermde soorten)	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vrijgestelde soorten en alle overige dieren en planten	Nee	Zorgplicht	Altijd	Zoveel mogelijk werken buiten kwetsbare periodes als kraam- en winterperiode.

6 VRIJBLIJVEND ADVIES

Bij de nieuwbouw kan rekening worden gehouden met soorten door nestkasten voor de huismussen en vleermuizen in te bouwen of aan te brengen. Over dit zogenaamde natuur-inclusief bouwen is tegenwoordig veel te vinden op internet.

Een goede site om informatie en inspiratie op te doen is www.bouwnatuurinclusief.nl.

Het is raadzaam om wel een ecooloog/ ter zake kundige bij aanschaf en plaatsing te betrekken.

Voorbeelden voorzieningen vleermuizen en huismus (bron: Faunaprojecten.nl en VivaraPro).

Woonwensen vogels en vleermuizen

	 Gierzwaluw	 Huismus	 Huiszwaluw	 Vleermuis
Aantal 	Plaats stenen in groepjes bij elkaar. Afstand tussen de invliegopeningen is minimaal 1 meter.	Plaats stenen in groepjes bij elkaar. Afstand tussen de invliegopeningen is minimaal 50 centimeter.	Hang meerdere kunstnesten onder een overstekende dakrand. Witte dakijsten zijn favoriet.	Vleermuizen gebruiken een netwerk van verblijfplaatsen. Zorg voor meerdere inbouwstenen en / of open staatvoegen op verschillende plekken.
Hoogte 	Minimaal 4 meter hoog. Kies een locatie met 6 meter vrije ruimte voor de nesten.	Tussen de 2,5 en 12 meter is ideaal. Bijvoorbeeld vlak onder een dakgoot.	Minimaal 4 meter hoog. Zorg voor een vrije aanvliegroute.	Zo hoog mogelijk aan de gevel, dicht bij de dakrand. Minimaal 3 meter hoogte en 3 meter vrije ruimte voor de uitvliegopening.
Oriëntatie 	Noord- of oostgevel. Of in schaduw van een goot of ander bouwelement. Dit voorkomt te hoog oplopende temperaturen in de kast.	Noord- of oostgevel. Of in schaduw van een goot of ander bouwelement. Dit voorkomt te hoog oplopende temperaturen in de kast.	Niet op het noordwesten.	Op iedere gevel! Optimaal is het plaatsen van 2 of meer kasten op verschillende gevels. Vleermuizen kunnen dan zelf een plek kiezen. Dit doen ze op basis van temperatuur en seizoen.
Omgeving 	De omgeving rondom de nestplaats is voor de gierzwaluw minder relevant, de vogel vangt zijn voedsel in de lucht. Wel moeten er voldoende insecten zijn.	Liefst in de buurt van (toekomstige) beschutting en begroeiing.	Waterpartijen en insectenrijk grasland binnen 500 meter zijn ideaal.	Vermijd locaties beschreven door lantaarnpalen, gevelverlichting of andere lichtbronnen.
Afstand tot ramen 	1 meter. Houd meer afstand aan in de buurt van naar buiten openslaande ramen.	1 meter.	Niet direct boven een raam. Voorkom overlast van uitwerpselen voorkomen door 50 cm onder de nesten een plankje te bevestigen.	1 meter. Niet direct boven een raam.
Bonus 	Gierzwaluwen houden van hoogte en van plekken waar ze omheen kunnen vliegen. Torens, hoge elementen of locaties op de hoek van een gebouw zijn ideaal.	Huismussen hebben voedsel, water en zand binnen 50 meter nodig. Kies dus voor een locatie aan bijvoorbeeld de tuinzijde van een gebouw, of vlakbij openbaar groen.	Huiszwaluwen zoeken een nest in de buurt van hun geboorteplek. Is er vlakbij een huiszwaluwkolonie aanwezig? Plaats dan zeker kunstnesten!	Vleermuizen houden van een groene, insectenrijke omgeving met veel bomen en hoge struiken. Een nabijgelegen vijver is een pré voor het grootbrengen van jongen.
				

BIJLAGE 1

NDFF

NDFF gegevens		A4
Schuipert 11 te Barchem		
PROJECTNUMMER: Q2021.103		SCHAAL: 1:7.000
RAADPLEEGDATUM: 31-05-2021		GETEKEND: WE
		BIJLAGE:

BIJLAGE 2

WETTELIJK KADER

Wet natuurbescherming (Wnb)

De Flora- en faunawet is op 1 januari 2017 overgaan in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet dient ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet en heeft als doel te komen tot één integrale en vereenvoudigde regeling van de natuurbescherming. Hierbij is de Europese regelgeving als uitgangspunt genomen. In de wet is nog steeds een deling van bescherming van soorten en gebieden (Natura2000).

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn beschermd (Vogelrichtlijn). Sommige soorten genieten een extra bescherming onder het verdrag van Bern of is het nest ervan jaarrond beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

- Verbodsbepalingen

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Brochure Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie EZ, versie 1.3 december 2016).

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Verstoring van vogels is niet verboden indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 4 en lid 5). Het is aan de initiatiefnemer om zich ervan te vergewissen – en waar nodig aan te kunnen tonen – dat de op zich versturende activiteit geen bedreiging vormt voor de vogelsoort en aldus niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Het verbod om dieren opzettelijk te doden of te vangen en het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen, is niet van toepassing op de bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden (artikel 3.10 lid 3).

Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen⁶⁾: *“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”*.

- Ontheffing of vrijstelling

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn.
- Ten slot mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De drie criteria op grond waarvan van de verbodsbepalingen afgeweken kan worden, zijn eveneens uit deze twee richtlijnen overgenomen. Dat betekent dat de verbodsbepalingen niet overtreden mogen worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde ‘nee, tenzij-principe’).

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingenmogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Vrijstellingen kunnen in principe gelden voor alle drie de beschermingsregimes. Vrijstellingen van verbodsbepalingen zoals die gelden voor Vogelrichtlijn- of Habitatrichtlijnsoorten, kunnen alleen verleend worden voor in de Europese Vogelrichtlijn of Europese Habitatrichtlijn genoemde belangen. Om soorten vrij te stellen, zal altijd voldaan moeten zijn aan de vereisten van de wet, met name de afweging dat de vrijstelling geen afbreuk mag doen aan het streven de populatie van de betrokken soort in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (voor Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten) dan wel dat de vrijstelling niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van vogelsoorten.

Belangen voor ontheffingsverlening of vrijstelling onder de Wet natuurbescherming

Voor vogels beschermd onder de Vogelrichtlijn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt,
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor andere, 'nationaal' beschermde soorten kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven genoemd;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied,
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening. In de verordening of regeling staat aangegeven voor welke verbodsbepalingen, voor welke handelingen en voor welke soorten de vrijstelling geldt. Onder meer op basis van regionale verschillen in de staat van instandhouding van soorten kunnen de vrijgestelde soorten per provincie verschillen.

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMvB RN art
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	x		x		x	x				x		x	x
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	x		x		x	x				x		x	x
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			x			x2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	x		x		x	x				x		x	x
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x3							
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x4							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.a / Rnb 3.31.d	ikv RO en gebruik van gebieden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.d	voorkomen onnodig lijden		x								x			
3.10.2.e / Rnb 3.31.b	ikv bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
3.10.2.f / Rnb 3.31.a	ikv bestendig beheer of onderhoud overig	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.g	ikv bestendig beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	
3.10.2.i / Rnb 3.31.c	bestendig gebruik					x						x		x
(geldt alleen voor amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats										x				

(Bron: Website Ecologica, januari 2021).

- Gedragscode

Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkeling kan een vrijstelling van de verbodsbepalingen mogelijk zijn als u handelt conform een goedgekeurde gedragscode. Het kan gaan om handelingen in het kader van bestendig beheer of onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Zo is het onder de Wet natuurbescherming mogelijk om via een gedragscode Europees beschermde vogel- en andere dier- en plantensoorten vrij te stellen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, mits er sprake is van een bij respectievelijk Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn genoemd belang. In een gedragscode is beschreven hoe zorgvuldig gewerkt wordt opdat schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt.

Gedragscodes zijn bedoeld voor organisaties die in hun reguliere taken of activiteiten regelmatig met de wet te maken hebben. Elke sector kan een gedragscode opstellen en laten goedkeuren. Wanneer een gedragscode is goedgekeurd, kan eenieder die aantoonbaar in overeenstemming met de betreffende gedragscode handelt, zonder ontheffing de handelingen verrichten. Er kan gecontroleerd worden of er gehandeld wordt volgens de gedragscode. Dat dient aangetoond te worden; de bewijslast dat er correct wordt gehandeld ligt bij de initiatiefnemer.

Gedragscodes worden goedgekeurd door de Minister van EZ, in overleg met de provincies. De goedkeuring geldt voor een periode van maximaal vijf jaar.

- Ecologisch onderzoek laten uitvoeren

Voordat de beoogde ingreep kan plaatsvinden dient inzichtelijk gemaakt te zijn dat er door de ingreep geen overtreding zal plaatsvinden van de Wet natuurbescherming.

Meestal wordt eerst een zogenaamde quickscan (natuurtoets) flora en fauna uitgevoerd. Uit dit onderzoek dient naar voren te komen of er vervolgstappen genomen dienen te worden. De vervolgstappen kunnen bestaan uit een nader onderzoek, het nemen van mitigerende maatregelen en/ of het aanvragen van een ontheffing.

De bepalingen van de Wet natuurbescherming zijn alleen van toepassing als op of rondom de locatie waar de werkzaamheden gaan plaatsvinden beschermde planten en/of dieren voorkomen of als zich daar hun nesten, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen bevinden.

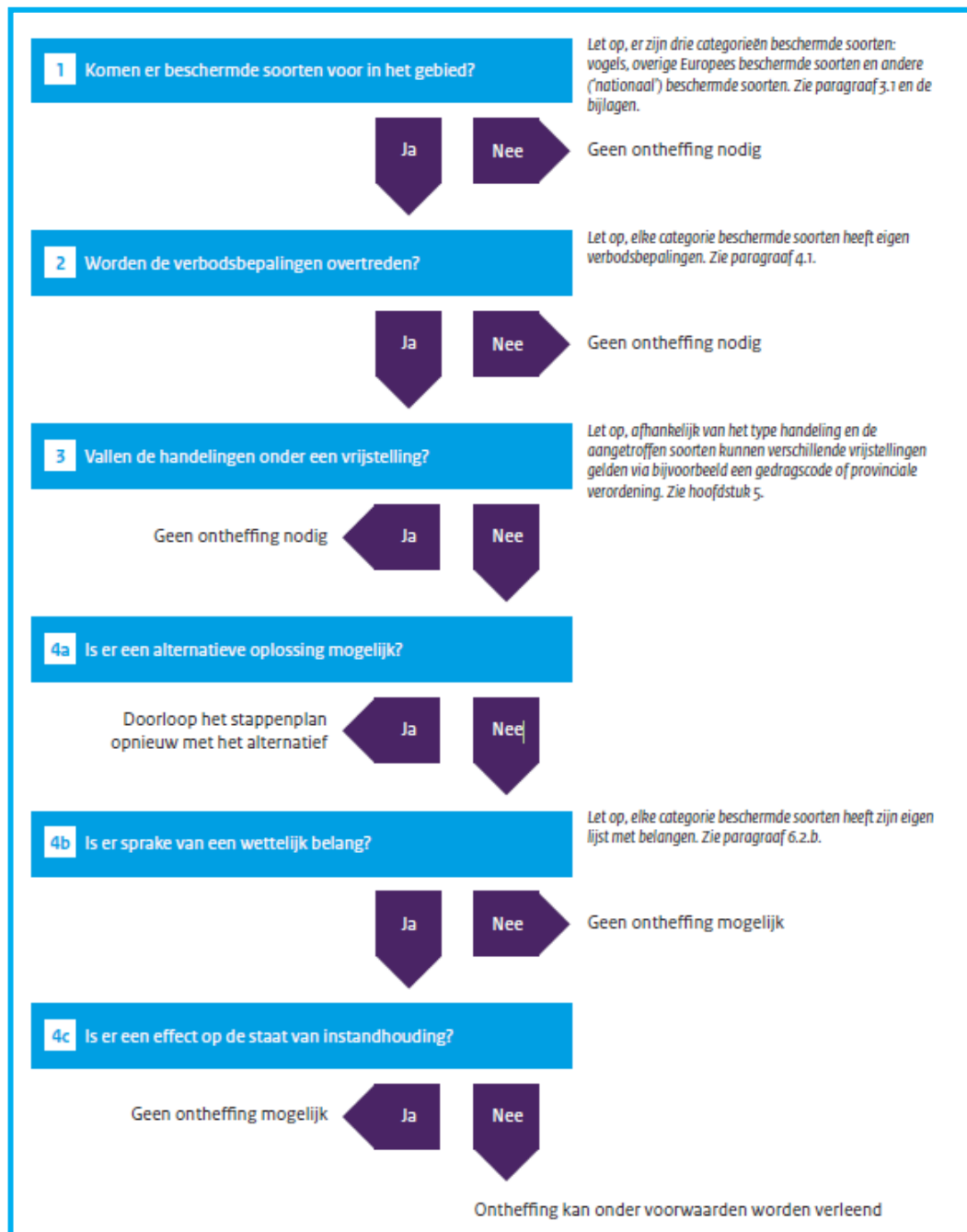
Het plangebied is het gebied waar de daadwerkelijke handeling wordt uitgevoerd. Afhankelijk van de kenmerken van de activiteit kunnen storende factoren ook optreden buiten het plangebied. Denk aan verstoring door geluid, waardoor bijvoorbeeld het verbod om soorten opzettelijk te verstoren wordt overtreden.

Hoe groot het onderzoeksgebied is hangt dan ook af van de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het onderzoeksgebied is vaak groter dan het plangebied.

Andere leefgebieden van een diersoort, zoals foerageergebieden of vaste vliegroutes, worden volgens de uitleg van het Guidance document niet beschermd, tenzij deze samenvallen met de voortplantings- of rustplaatsen. Jurisprudentie maakt echter duidelijk dat in het geval van Habitatrichtlijnsoorten het zodanig verstoren van vaste vliegroutes en/of beschadigen van foerageergebied dat de soort om die reden deze vaste voortplantings- of rustplaatsen (die buiten het plangebied zijn gelegen) zal verlaten, wel onder het verbod van de Habitatrichtlijn valt).

De redenering hierbij is dat bij een dergelijke verstoring de ecologische functionaliteit van de voortplantings- of rustplaatsen niet meer gegarandeerd is. In deze gevallen is dan ook artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Het ministerie van Economische Zaken heeft een stappenschema opgesteld die door initiatiefnemers doorlopen dient te worden.

Bron: Brochure Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie EZ, versie 1.3 december 2016).

Natura2000 (gebiedsbescherming)

Gebieden die bescherming genieten zijn Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden).

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Indien er negatieve effecten te verwachten zijn, bijvoorbeeld door een toename van stikstofdepositie, dient er een vervolgonderzoek plaats te vinden. Mogelijk dient er een vergunning Wnb aangevraagd te worden.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming.

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Nationaal Natuur Netwerk/ Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De bescherming van het Nationaal Natuurnetwerk/ Natuurnetwerk Nederland (NNN, de voormalige EHS) komt voort uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het netwerk kan in verschillende provincie andere benamingen hebben, zo heet de NNN in provincie Gelderland het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en in Noord-Brabant het Natuurnetwerk Brabant.

Dit NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In het NNN liggen: bestaande natuurgebieden (waaronder Natura2000, gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden (beheerd volgens agrarisch natuurbeheer) en ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee.

In het netwerk geldt voor nieuwe ontwikkelingen het 'nee, tenzij'-principe. Ruimtelijke ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moeten de

ontwikkelingen een groot openbaar belang hebben. De schadelijke effecten van de activiteit op de natuur moeten bovendien worden gemitigeerd. De kernkwaliteiten en omgevingscondities vormen het toetsingskader. De initiatiefnemer dient onderzoek te doen naar eventuele significant negatieve effecten die een activiteit kan hebben op het NNN.

Overige natuurgebieden

Buiten de bescherming van de Wet natuurbescherming en het NNN bevinden zich ook natuurgebieden beschermd middels provinciaal beleid, veelal beschreven in Omgevingsplannen of Streekplannen. In dit provinciale beleid is de bescherming van bijvoorbeeld ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied uitgewerkt.

Rode Lijst

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de wet zijn opgenomen.

De aanwijzing van nationale soorten is mede gebaseerd op de status die de soorten in de rode lijsten hadden ten tijde van het opstellen van de Wnb.

BIJLAGE 3

LIJSTEN BESCHERMDE SOORTEN

Soorten beschermd onder paragraaf 3.2 van de
Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.8)

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (4)

Drijvende water- weegbree	Luronium natans
Groenknolorchis	Liparis loeselii
Kruidpend moerasscherm	Aplium repens
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis

Zoogdieren terrestisch (8)

Bever	Castor fiber
Hamster	Cricetus cricetus
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
Eurazische lynx	Lynx lynx
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus
Otter	Lutra lutra
Wilde kat	Felis silvestris
Wolf *)	Canis lupus

Vleermuizen (22)

Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri
Brandts vleermuis	Myotis brandtii
Pranjesaart	Myotis nattereri
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
Gewone dwerg- vleermuis	Pipistrellus pipistrellus
Gewone grootoor- vleermuis	Plecotus auritus
Grijze grootoor- vleermuis	Plecotus auricularis
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrum- equinum
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus
Kleine dwerg- vleermuis	Pipistrellus pygmaeus
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
Laatzvlieger	Eptesicus serotinus
Meervleermuis	Myotis dasycneme
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula
Ruige dwerg- vleermuis	Pipistrellus nathusii
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
Vale vleermuis	Myotis myotis
Watervleermuis	Myotis daubentonii

Zoogdieren marien (5)

Bruinvot	Phocoena phocoena
Gewone dolfin	Delphinus delphis
Tuimelaar	Tursiops truncatus
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus alibonatus

Vissen (2)

Houting	Coregonus oxyrinchus
Steur	Acipenser sturio

Amfibieën (8)

Boomkikker	Hyla arborea
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata
Hefkikker	Rana arvalis
Kamsalamander	Triturus cristatus
Knoflookpad	Pelobates fuscus
Poelkikker	Rana lessonae
Rugstreeppad	Bufo calamita
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans

Reptielen (3)

Gladde slang	Coronella austriaca
Muurhagedis	Podarcis muralis
Zandhagedis	Lacerta agilis

Vlinders (7)

Donker pimpinel- blauwje	Maculinea nausithous
Groe vuurvlinder	Lycaena dispar
Moerasparelmoer- vlinder *)	Euphydryas aurinia
Pimpinelblauwje	Maculinea teleius
Teuntsbloempijl- staart	Proserpinus proserpina
Tijmblauwje *)	Maculinea arion
Zilverstreepvlieg- beestje *)	Coenonympha hero

Libellen (8)

Bronslibel *)	Oxygaster curdii
Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Gevlekte witsnuit- libel	Leucorrhinia pectoralis
Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Noordse winter- juffer *)	Sympecma paedisca
Ooseltjke witsnuit- libel *)	Leucorrhinia albifrons
Rivierrombout	Gomphus flavipes
Sterltjke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis

Kevers (5)

Brede geelrandwater- roofkever	Dytiscus latissimus
Gestreepde water- roofkever	Graphoderus bilineatus
Heldenbok	Cerambyx cerdo
Juchdeerkever	Osmoderma eremita
Vermiljoenkever	Cucujus cinnabarinus

Overige soorten (2)

Bataafse stroom- mossel	Unio crassus
Platte schijfhoren	Anisus vorticulus

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die
toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en
3.8 omdat er een goede kans op terugkeer bestaat

Soorten beschermd onder paragraaf 3.3 van de
Wet natuurbescherming (artikel 3.10 en 3.11)

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (76)

Akkerboerbloem *)	<i>Ranunculus arvensis</i>
Akkerdoornzaad *)	<i>Torilis arvensis</i>
Akkerogenroost *)	<i>Odonthus vernus vernus</i>
Bekliende ogenroost *)	<i>Euphrasia rosakoviana</i>
Berggarnander *)	<i>Teucrium montanum</i>
Bergnachtsorchis *)	<i>Platanthera chlorantha</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil *)	<i>Anagallis arvensis foemina</i>
Bokkenorchis *)	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Bosboerbloem *)	<i>Ranunculus pol. nemorosus</i>
Bosdravik *)	<i>Bromopsis r. benekenti</i>
Brave hendirik *)	<i>Chenopodium bonus- henricus</i>
Brede wolfsmelk *)	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Breed wollegras *)	<i>Eriophorum latifolium</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>
Dennenorchis *)	<i>Goodyera repens</i>
Dreps *)	<i>Bromus secalinus</i>
Echte gamander *)	<i>Teucrium cham. germanicum</i>
Franjegendaan	<i>Gentianella ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis *)	<i>Epipactis muelleri</i>
Geplooid	<i>Alchemilla subcrenata</i>
vrouwenmaniet *)	
Geande veldsla *)	<i>Valerianella dentata</i>
Gevlekt zonneroosje *)	<i>Tuberaria guttata</i>
Glad biggenkruid *)	<i>Hypochaeris glabra</i>
Gladde zegge *)	<i>Carex laevigata</i>
Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>
Groensteel *)	<i>Asplenium viride</i>
Groot spiegelklokje *)	<i>Legousia speculum- venetis</i>
Grote bosaardbet *)	<i>Fragaria moschata</i>
Grote leeuwenklauw *)	<i>Aphanes arvensis</i>
Honingorchis	<i>Hermidium monorchis</i>
Kalkboerbloem *)	<i>Ranunculus polyanthenos ssp. polyanthenoides</i>
Kalkkruip *)	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Karstulzeranjer *)	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Karwijnselie *)	<i>Salinum carvifolia</i>
Kleinere ereprijs *)	<i>Veronica verna</i>
Kleinere Schorseneer *)	<i>Scorzonera humilis</i>
Kleinere wolfsmelk *)	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus *)	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea *)	<i>Filipendula vulgaris</i>
Korensla *)	<i>Amosotis minima</i>
Kranskarwij *)	<i>Carum veridicatum</i>
Kruipdijm *)	<i>Thymus praecox</i>
Lange zonnedaauw	<i>Drosera longifolia</i>
Liggende ereprijs *)	<i>Veronica prostrata</i>
Moerasgamander *)	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Naakte lathyrus *)	<i>Lathyrus aphaca</i>
Naaldenkervel *)	<i>Scandix peccen-veneris</i>
Pijlscheefkalk	<i>Arabis h. sagittata</i>
Roggelelie *)	<i>Lilium bulbiferum croceum</i>
Rood peperboomje *)	<i>Daphne mezereum</i>
Rozenkransje *)	<i>Anemone nemorosa</i>
Ruw parelzaad *)	<i>Lithospermum arvense</i>
Stofzaad *)	<i>Monotropa hypopitys</i>
Scherpkruis *)	<i>Asperugo procumbens</i>
Schubvaren	<i>Cerastium officinarum</i>
Schubzegge *)	<i>Carex leptocarpa</i>

Smalle raai *)	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Spits havigskruis *)	<i>Hieracium lacucella</i>
Steenbraam *)	<i>Rubus saxatilis</i>
Stijve wolfsmelk *)	<i>Euphorbia serotina</i>
Tengere distel *)	<i>Carduus tenuiflorus</i>
Tengere veldmuur *)	<i>Minuartia hybrida</i>
Trosgamander *)	<i>Teucrium botrys</i>
Veenbloembies *)	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vroege ereprijs *)	<i>Veronica praecox</i>
Wilde averuit *)	<i>Anemone c. campestris</i>
Wilde ridderspoor *)	<i>Consolida regalis</i>
Wilde weide *)	<i>Melampyrum arvense</i>
Wolfskers *)	<i>Atropa bella-donna</i>
Zandwolfsmelk *)	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Zinkvooltje	<i>Viola lutea calamitaria</i>
Zweedse kornoelje *)	<i>Cornus suecica</i>

Zoogdieren terrestisch (31)

Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Boommarter	<i>Maris martes</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mus musculus</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Dwergmuis	<i>Microtus minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Elkermuis	<i>Elomys quercinus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermeltijn	<i>Mus musculus</i>
Hutspitsmuis	<i>Crocodylus russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Molmuis *)	<i>Arvicola scherman</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Steenmarter	<i>Maris martes</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocodyrus leucodon</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wezel	<i>Mus musculus</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

Zoogdieren marien (2)

Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>

Amfibieën (8)

Alpenwater- salamander	<i>Triturus alpestris</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleinere water- salamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana klepton esculenta</i>
Vinpoetsalamander	<i>Triturus helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>

Reptielen (4)

Adder	<i>Vipera berus</i>
-------	---------------------

Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Levendbarende hagedis	<i>Lacerta vivipara</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>

Vissen (6)

Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>
Beekprijs	<i>Lamprologus planeri</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Groene modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Kwabaal *)	<i>Lota lota</i>

Vlinders (20)

Aardbeetvlinder *)	<i>Pyrgus malvae</i>
Bosparelmoe- vlinder *)	<i>Melitaea athalia</i>
Bruin dikkopje	<i>Erynnis iages</i>
Bruine erfenpage *)	<i>Sagittaria ilicis</i>
Dulparelmoe- vlinder *)	<i>Argynnis niobe</i>
Gentiaanblauwje *)	<i>Maculinea alcon</i>
Groene parelmoe- vlinder *)	<i>Argynnis aglaja</i>
Groene vos *)	<i>Nymphalis polychloros</i>
Groene weerschijn- vlinder *)	<i>Apatura iris</i>
Iepenpage	<i>Sagittaria w-album</i>
Kleinere heetvlinder *)	<i>Hipparchia satulius</i>
Kleinere Ijsvogel- vlinder *)	<i>Limenitis camilla</i>
Kommavvlinder *)	<i>Hesperia comma</i>
Sleedoornpage *)	<i>Thecla betulae</i>
Spiegeldikkopje *)	<i>Heuroperus morpheus</i>
Veenbesblauwje *)	<i>Plebejus opule</i>
Veenbesparelmoe- vlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Veenhoofbeesje	<i>Coenonympha tullia</i>
Veldparelmoe- vlinder	<i>Melitaea cinxia</i>
Zilveren maan *)	<i>Boloria selene</i>

Libellen (8)

Beekrombout *)	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bosbeekjuffer *)	<i>Calopteryx virgo</i>
Donkere waterjuffer *)	<i>Coenagrion armatum</i>
Gevlekte glanslibel *)	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone bronlibel *)	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Hoogveenglanslibel *)	<i>Somatochlora arcata</i>
Kempense heidellibel *)	<i>Sympterygion depressiusculum</i>
Speerwaterjuffer *)	<i>Coenagrion hastulatum</i>

Kevers (1)

Vliegende hert	<i>Lucanus cervus</i>
----------------	-----------------------

Overige soorten (1)

Europese rivierkreeft	<i>Asiaticus asiaticus</i>
-----------------------	----------------------------

*) soort die geen wettelijke bescherming had
onder de Flora- en faunawet

BIJLAGE 4

JAARROND BESCHERMDE NESTEN (CATEGORIE 1-4)

Mogelijk dat in de loop der tijd per provincie de lijst met jaarrond beschermde nesten wordt aangepast. Voor een actuele stand van zaken dient altijd de stand van zaken in de desbetreffende provincie bekeken te worden.

Categorie 1-4: jaarrond beschermd

Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	4
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	2
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	3
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	4
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	2
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	3
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>	3
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	3
Ransuil	<i>Asio otus</i>	4
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	2
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	3
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	4
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	1
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	4
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	4

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

BIJLAGE 5

BRONNEN

www.gelderland.nl
www.natura2000.nl
www.NDFF.nl
www.nederlandsesoorten.nl
www.ravon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.sovon.nl
www.vleermuizenindestad.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Schuppert 11 te Barchem

- Nader onderzoek naar vleermuizen, huismus, steenuil, kerkuil en steenmarter -

Opdrachtgever	
Data veldbezoeken	Diverse data 2021/ 2022
Kenmerk rapport	N2022-WE-3009 - Nader onderzoek Schuppert 11 te Barchem
Datum rapport	4 juli 2022
Versie	1.0
Auteur	ing. W. Egging
Controle	ing. J.M. de Wever

EcoTierra-ecologisch adviesbureau
Postadres: Abraham Teerlinkstraat 10 7424 DM Deventer
Bezoekadres: Keulenstraat 10 7418 ET Deventer
www.ecotierra.nl
info@ecotierra.nl
0570-597418

Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven. EcoTierra- ecologisch adviesbureau is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau; opdrachtgever vrijwaart EcoTierra- ecologisch adviesbureau voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	DOELSTELLING	4
1.3	VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	4
1.4	GELDIGHEIDSDUUR RAPPORT	5
2	ONDERZOEKSOPZET	6
2.1	BRONNENONDERZOEK	6
2.2	VELDBEZOeken	6
3	SITUATIEBESCHRIJVING	9
3.1	PLANGEBIED	9
3.2	VOORGENOMEN INGEPEN	10
4	BEVINGINGEN ONDERZOEK EN TOETSING	11
4.1	BEVINDINGEN BRONNENONDERZOEK	11
4.2	VLEERMUIZEN	11
4.3	HUISMUS	14
4.4	STEENUIL	16
4.5	KERKUIL	18
4.6	STEENMARTER	19
4.7	OVERIGE WAARNEMINGEN	20
4.8	ALGEMENE ZORGPLICHT	20
4.9	VOLLEDIGE UITSLUITING AANWEZIGHEID	20
5	CONCLUSIE	22

BIJLAGEN

1. Waarnemingen;
2. NDFF;
3. Factsheet Huismus;
4. Factsheet Gewone dwergvleermuis;
5. Factsheet Gewone grootoorvleermuis;
6. Factsheet Huiswaluw;
7. Bronnen

1 INLEIDING

In opdracht van [REDACTED] heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Schuppert 11 te Barchem een nader onderzoek naar vleermuizen, huismus, steenuil, kerkuil en steenmarter uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming.

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens meerdere opstallen te amoveren en de woonboerderij te herstellen in zijn historische contour. Daarnaast wordt een houten kapschuur gebouwd. In dit kader is door EcoTierra in juni 2021 een quickscan (Q2021.103- Quickscan flora en fauna Schuppert 11 te Barchem, juli 2021) uitgevoerd. Uit dat onderzoek kwam naar voren dat de aanwezigheid van vaste en jaarrond beschermde verblijfplaatsen/ nestlocaties van vleermuizen, huismus, steenuil, kerkuil en steenmarter op basis van dat veldbezoek niet uitgesloten kon worden en dat nader onderzoek naar deze soorten/ soortgroepen noodzakelijk was.

1.2 Doelstelling

Het doel van het nader onderzoek is vast te stellen of de voorgenomen ingrepen een overtreding van de vigerende natuurwetten tot gevolg hebben aangaande de onderzochte soorten.

Om dit inzicht te verkrijgen worden, onder andere, de volgende vragen beantwoord;

- welke soorten maken gebruik van het plangebied?
- zijn er binnen het plangebied vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en/of jaarrond beschermde nesten van huismus, steenuil en kerkuil aanwezig?
- hoeveel eventueel aanwezige jaarrond beschermde nesten van huismus zijn er aanwezig?
- heeft de steenmarter een vaste verblijfplaats binnen het plangebied?
- welke overige functie(s) heeft het plangebied voor de eventueel aanwezige soorten?
- wat zijn de gevolgen van de ingrepen (welke verbodsbepalingen worden overtreden) en zijn er mitigerende maatregelen te nemen om overtreding van de wet te voorkomen?
- dient er een ontheffing te worden aangevraagd?

1.3 Volledigheid onderzoek

Het vleermuizenonderzoek is onder andere uitgevoerd op basis van het 'Vleermuizenprotocol 2021'. Tevens zijn de onderzoeksmethodes zoals beschreven in de Kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Gewone grootoorvleermuis, Huismus, Steenuil en Kerkuil van BIJ12 (versies 1.0, juli 2017) en in het document van het NGB 'Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017)' zo veel mogelijk gehanteerd.

Door het hanteren van de Kennisdocumenten en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht. Mogelijk zijn er, ondanks de volledigheid van het onderzoek, exemplaren niet waargenomen. Ondanks de meerdere onderzoeksrondes blijft er sprake van momentopnamen.

1.4 Geldigheidsduur rapport

Voor Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten dient maximaal drie jaar als geldigheidsduur te worden gehanteerd (wanneer er weinig (fysieke) verandering in de situatie heeft plaatsgevonden).

2 ONDERZOEKSOPZET

Om een goed beeld te verkrijgen hoe en of het plangebied gebruikt wordt door de genoemde soorten heeft er een bronnenonderzoek plaatsgevonden en is het plangebied vervolgens meerdere malen in 2021 en 2022 bezocht in de daarvoor geschikte periodes en onder de juiste weersomstandigheden. De onderzoeken zijn door EcoTierra- ecologisch adviesbureau uitgevoerd. EcoTierra heeft ruime ervaring met het uitvoeren van onderzoeken naar de onderzochte soorten.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaande aan het onderzoek zijn de beschikbare gegevens van de NDFF bestudeerd.

2.2 Veldbezoeken

Er is voor elke soort/ soortgroep een specifieke onderzoeksmethode gebruikt. De methodes worden in deze paragraaf beschreven.

Vleermuizen

Tijdens de (schemer)onderzoeken is met behulp van een batdetector, batlogger, zaklamp, warmtebeeldcamera en zoomcamera zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van vleermuizen. Het vleermuizenonderzoek bestaat uit twee onderdelen, namelijk een visuele inspectie bij daglicht en onderzoeken tijdens de schemeruren. Tijdens de visuele inspectie zijn elementen als vensterbanken, muren en tegels onderzocht op uitwerpselen en vegen van vleermuizen. Tijdens de schemer-/ nachtonderzoeken wordt door middel en met behulp van visuele waarnemingen (zicht en met behulp van de warmtebeeldcamera Pulsar Helion 2 XP) en een batdetector (Pettersson D230/ D240X, Echo Meter Touch 2 pro, batlogger M/M2) onderzocht of vleermuizen gebruik maken van het plangebied. De batloggers nemen ultrasone geluiden op die later geanalyseerd kunnen worden. Voor soorten van het Myotis geslacht kan dit noodzakelijk zijn om tot een correcte determinatie te komen. Het onderzoek in de avondschemer is bedoeld om uitvliegende exemplaren te kunnen waarnemen. Vleermuizen warmen gedurende de dag op in hun verblijfplaats en vliegen rond de schemer uit om op jacht te gaan naar insecten. In de ochtenduren keren ze terug naar hun verblijfplaats, zodat invliegende exemplaren waargenomen kunnen worden. Gedurende de onderzoeken wordt tevens gelet op sociale roepen en baltsgedrag. Er is bij het paarverblijfonderzoek gestart bij zonsondergang opdat ook uitvliegende exemplaren waargenomen konden worden. Vanwege de mogelijke aanwezigheid van de gewone grootoorvleermuis is in aanvulling op de bovengenoemde methodes ook gebruik gemaakt van een cameraval.

Huismus

Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd zoals beschreven in het Kennisdocument Huismus van BIJ12 (versie 1.0 juli 2017). Dit Kennisdocument schrijft twee onderzoeken in de periode 1 april- 15 mei voor.

Steenuil

Het onderzoek naar de steenuil is uitgevoerd zoals beschreven in het Kennisdocument Steenuil van BIJ12 (versie 1.0 juli 2017). Dit Kennisdocument schrijft drie onderzoeken in de periode 1 februari tot en met 30 april voor (waarbij er minimaal 1 maand zit tussen het eerste en het laatste bezoek). Hierbij is gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera en

een draagbare bluetooth speaker om steenuilengeluid af te spelen.

Kerkuil

Het onderzoek naar de kerkuil is uitgevoerd zoals beschreven in het Kennisdocument Kerkuil van BIJ12 (versie 1.0 juli 2017). Dit Kennisdocument schrijft drie onderzoeken in de periode van begin februari tot en met half oktober voor. Hierbij is gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera en een cameraval in de ligboxenstal (opstal 3)

Steenmarter

Tijdens de voorgenoemde onderzoeken is tevens gelet op sporen en exemplaren van de steenmarter. Daarnaast is er een cameraval geplaatst in de kapschuur (opstal 5) en in de ligboxenstal (opstal 3) hierbij is ook gebruik gemaakt van lokmiddel (sardientjes).

Onderzoeksdata en informatie

Startdatum en -tijd	Einddatum en -tijd	Dagdeel	Aantal onderzoekers	Soortgroep	Onderzochte functie	Temperatuur	Windkracht	Weers-omstandigheden
16-8-2021 20:45	16-8-2021 00:00	Avond	2	Vleermuis Steenuil Kerkuil Steenmarter	Paarverblijf (zomer-/ winterverblijf) Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren Sporen/ exemplaren/ plaatsen cameraval	15	2	Droog, licht bewolkt
27-9-2021 19:00	27-9-2021 22:45	Avond	2	Vleermuis Steenuil Kerkuil Steenmarter	Paarverblijf (zomer-/ winterverblijf) Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren Sporen/ exemplaren/ ophalen cameraval	18	2	Droog, helder
2-3-2022 19:00	2-3-2022 21:30	Avond	1	Steenuil Kerkuil Steenmarter	Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren Sporen/ exemplaren	4	1	Droog, licht bewolkt
16-3-2022 21:00	16-3-2022 23:00	Avond	1	Steenuil Kerkuil Steenmarter	Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren Sporen/ exemplaren	12	1	Droog, helder
13-4-2022 10:00	13-4-2022 12:00	Overdag	2	Huismus Steenuil Kerkuil Steenmarter	Nest Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren Sporen/ exemplaren	15	1	Droog, zonnig
3-5-2022 11:00	3-5-2022 13:00	Overdag	1	Huismus Steenuil Kerkuil Steenmarter	Nest Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren/ plaatsen cameraval Sporen/ exemplaren	15	1	Droog, zonnig
16-5-2022 21:00	17-5-2022 00:45	Avond	2	Vleermuis Steenuil Kerkuil Steenmarter	Zomer-/ kraamverblijf/ plaatsen cameraval Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren/ plaatsen cameraval Sporen/ exemplaren/ plaatsen cameraval	15	2	Droog, helder
23-5-2022 02:00	23-5-2022 05:30	Ochtend	2	Vleermuis Steenuil Kerkuil Steenmarter	Zomer-/ kraamverblijf Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren Sporen/ exemplaren	14	1	Droog, helder
20-6-2022 21:30	21-6-2022 01:00	Avond	2	Vleermuis Steenuil Kerkuil Steenmarter	Zomer-/ kraamverblijf/ ophalen cameraval Nest/ sporen/ exemplaren Nest/ sporen/ exemplaren/ ophalen cameraval Sporen/ exemplaren/ ophalen cameraval	14	1	Droog, helder

Tabel 1: Onderzoeksdata en informatie veldbezoeken.

3 SITUATIEBESCHRIJVING

3.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Barchem en betreft meerdere opstallen op een boerenerf. De boerderij (opstal 1), een varkensstal (opstal 2), een ligboxenstal (opstal 3), een kippenhok (opstal 4) en een kapschuur (opstal 5). Daarnaast zijn er een mestsilo en meerdere kuilplaten aanwezig. Het overig gedeelte van het plangebied bestaat uit tuin, groenstructuren, verharding en bomen.

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: PDOK).

Foto's: Plangebied bij schemer- en daglicht.

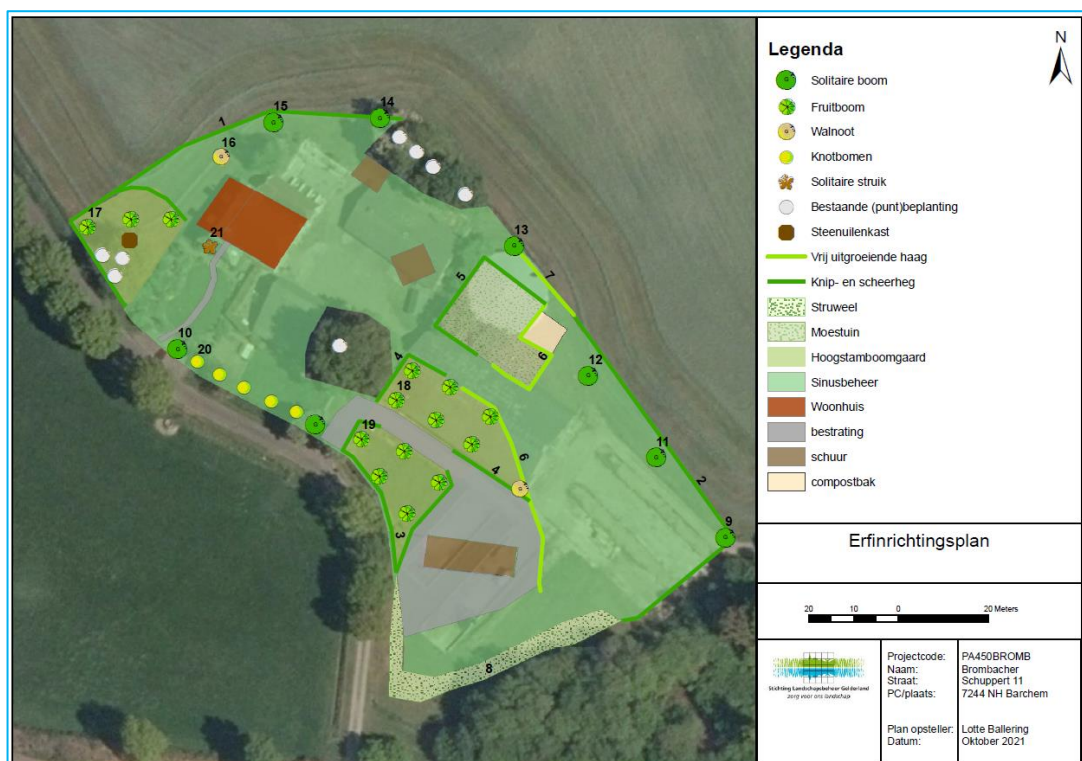
3.2 Voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens meerdere opstallen te amoveren en de woonboerderij te herstellen in zijn historische contour. De volgende objecten worden geamoveerd en/of verwijderd:

- “Kleine deel” van de boerderij
- “T” van de boerderij
- Varkensstal
- Ligboxenstal
- Kapschuur
- Kippenhok
- Mestsilo
- Kuilplaten

Daarnaast wordt de boerderij intern gemoderniseerd en energieneutraal gemaakt en wordt er een nieuwe houten kapschuur aan de zuidwestzijde van het erf gerealiseerd.

Binnen het plangebied worden mogelijk enkele groenstructuren gerooid maar geen (grote) bomen gekapt of oppervlaktewateren gedempt. Het plangebied wordt landschappelijk ingericht. Er wordt een natuurlijk erf met cultuur-historische elementen als heggen, hagen, een boomgaard, moestuin, poel en kruidenrijk grasland gerealiseerd.

Afbeelding 2: Gewenste situatie (bron: Stichting Landschapsbeheer Gelderland).

4 BEVINDINGEN ONDERZOEK EN TOETSING

Hieronder worden de bevindingen van de onderzoeken besproken, allereerst de bevindingen van het bronnenonderzoek en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek. De bevindingen worden in bijlage 1 weergegeven op kaart.

4.1 Bevindingen bronnenonderzoek

In de NDFF zijn geen waarnemingen gevonden die specifiek voor het plangebied gelden. Wel is er een melding van steenuil in de directe omgeving aangetroffen.

4.2 Vleermuizen

Zomerverblijf

Er is één zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetoond. Het zomerverblijf bevindt zich in de spouw van de varkensstal (opstal 2). Tijdens het ochtendonderzoek, op 23 mei 2022, is hier een inkruipende gewone dwergvleermuis waargenomen. De invliegopening bevindt zich in de ronde opening in de gevel, de opening biedt toegang tot de spouwmuur. Op 20 juni 2022 is uit dezelfde opening een uitvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen.

Tijdens het avondonderzoek op 16 mei 2022 is een uitvliegende gewone grootoorvleermuis waargenomen. Deze kwam ter hoogte van de grote deel (opstal 1) uitgevlogen, de exacte locatie was niet vast te stellen. Grootoorvleermuizen vliegen uit als het donker is en gebruiken daarnaast een zachte sonar die lastig is waar te nemen met een batdetector.

In de kapschuur (opstal 5) is op basis van een vastgestelde en veelgebruikte "eetplek" ook een zomerverblijf van de gewone grootoorvleermuis aanwezig. Zie paragraaf foerageergebied en vliegroute.

Er zijn geen zomerverblijven van andere soorten aangetoond.

Foto's: Links; in- en uitvliegplek gewone dwergvleermuis in opstal 2. Rechts; uitvliegplek gewone grootoorvleermuis in opstal 1.

Paarverblijf

Er is één paarverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetoond. Het paarverblijf bevindt zich in de spouw aan de zuidwestzijde van de woonboerderij (opstal 1). Hier is tijdens het onderzoek op 27 september 2021 een uitvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen. De uitvliegopening bevindt zich ter hoogte van de houten dakrand. Tijdens dit najaarsonderzoek zijn eveneens baltsgeluiden van de gewone dwergvleermuis

waargenomen ter hoogte van de ligboxenstal en op het erf in de richting van de woonboerderij. Het ging hier om één exemplaar.
Er zijn geen paarverblijven van andere soorten vastgesteld.

Foto's: Uitvliegplek paarverblijf gewone dwergvleermuis ter plaatse van opstal 1.

Kraamverblijf

Er is geen kraamkolonie binnen het plangebied aangetoond. Er zijn tevens geen sporen aangetroffen die duiden op aanwezigheid van veel exemplaren.

Winterverblijf

Zomer- en/of paarverblijven van gewone dwergvleermuizen kunnen een aanwijzing zijn dat de aanwezige individuen de locatie ook als winterverblijf gebruiken. Er dient dus vanuit gegaan te worden dat de aangetroffen exemplaren gewone dwergvleermuis ook in een (zachte) winter aanwezig kunnen zijn.

Er is geen onderzoek gedaan naar de functie massawinterverblijf (gewone dwergvleermuis) omdat deze functie niet te verwachten is bij dergelijke opstallen.

Gewone grootoorvleermuizen overwinteren in kalksteengroeven, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders, (kasteel)kelders en grotten. Overwinterende grootoorvleermuizen zijn ook in kleinere koudere en minder vochtige objecten te vinden, zoals op zolders en in kerktorens en in oude fabrieken. De aangetroffen zomerverblijven kunnen, indien geschikt hiervoor, ook dienen als winterverblijf. Er dient dus vanuit gegaan te worden dat de exemplaren ook in een (zachte) winter aanwezig kunnen zijn.

Foerageergebied en vliegroute

Tijdens de najaarsonderzoeken zijn de opstallen wederom op sporen onderzocht. Tijdens dit sporenonderzoek is een "eetplek" (vlindervleugels van de nachtvlinder huismoeder en uitwerpselen) in opstal 5 en een dood exemplaar gewone grootoorvleermuis in opstal 2 aangetroffen.

Foto's: Aangetroffen vlindervleugels en uitwerpselen in opstal 5 en een dood exemplaar gewone grootoorvleermuis in opstal 2.

Ter plaatse van de "eetplek" is een cameraval opgehangen. De gewone grootoorvleermuis is meerdere keren foeragerend en op zijn eetplek vastgelegd.

Foto's: Vastgelegde foeragerende gewone grootoorvleermuis in opstal 5.

Gezien de hoeveelheid sporen, uitwerpselen en de hoeveelheid waarnemingen van de gewone grootoorvleermuis op de cameraval is het aannemelijk dat deze een vaste verblijfplaats heeft in de kapschuur (opstal 5). Dit betreft een zomerverblijf. Er zijn geschikte wegkruipplekken tussen de balken, het dakbeschoot en de muren aanwezig.

Het plangebied betreft geen significant foerageergebied voor deze soort, er zijn/ blijven voldoende foerageermogelijkheden.

Binnen en nabij het plangebied werd gefoerageerd door gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Het plangebied zelf betreft geen significant foerageergebied voor deze soorten.

Er zijn geen essentiële vliegroutes aanwezig binnen het plangebied.

Toetsing

Vleermuizen zijn een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort is opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op vleermuizen, onder andere:

1. Het is verboden vleermuizen in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
 2. Het is verboden deze dieren opzettelijk te verstoren.
 3. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
- (Bron: Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis, BIJ12, versie 1.0, juli 2017).

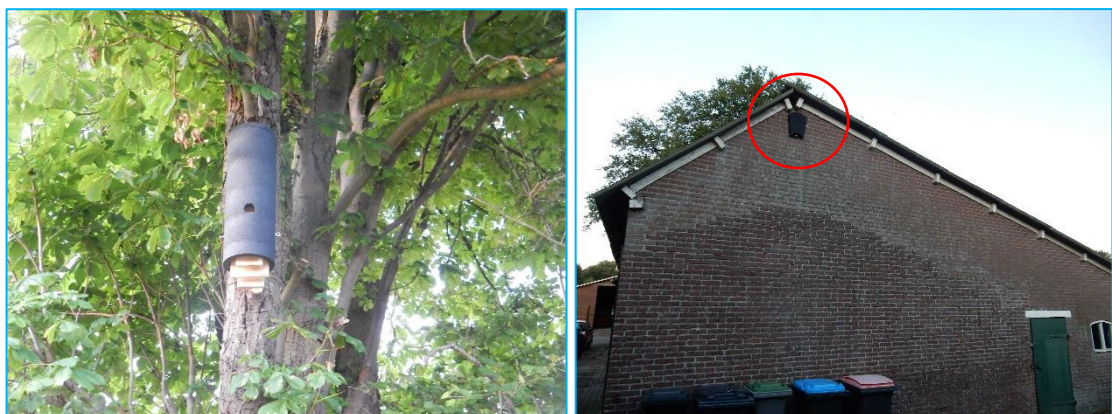
De genoemde verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd. Door de voorgenomen sloop- en renovatiewerkzaamheden van de opstallen zullen de genoemde vaste verblijfplaatsen verloren gaan. Dit is niet toegestaan bij de Wnb.

In dit kader zal er een ontheffing Wet natuurbescherming (soorten) moeten worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. In het kader van de ontheffingsaanvraag dient vervolgens een projectplan te worden opgesteld. Tevens dienen er (tijdelijke en permanente) mitigerende maatregelen genomen te worden om de vaste verblijfplaatsen te vervangen.

De te nemen maatregelen dienen te worden begeleid door een ecooloog en vastgelegd te worden in een werkprotocol.

Er zal geen aantasting plaatsvinden van foerageergebied of vliegroutes. Wel dient verstoring door licht op de bomen op en rondom het erf voorkomen te worden tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie.

Vanwege de aangetoonde verblijfplaatsen zijn er door de initiatiefnemer vleermuiskasten opgehangen. Het gaat om 4 kasten voor de gewone grootoorvleermuis, dit zijn 2 kasten van het type VK WS 04 en 2 kasten van het type VK WS 08 van VivaraPro. Daarnaast zijn er 4 kasten voor de gewone dwergvleermuis aangebracht, dit zijn kasten van het type VK WS 01 (VivaraPro). De kasten zijn in juni 2022 opgehangen op verschillende locaties en windrichtingen op het erf. Bij de locatie van de kasten is gekeken naar de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Foto's: Vleermuizenkasten in de bomenrij aan de westzijde van het plangebied en aan de kapschuur.

4.3 Huismus

Tijdens het onderzoek zijn in totaal 4 huismusnesten vastgesteld. Alle nesten bevinden zich in de woonboerderij (opstal 1). Zie bijlage 1 voor de exacte nestlocaties.

Foto: Huismus op het dak van de woonboerderij.

Met name in de tuin is er veel activiteit van huismussen. De huismussen foerageren in de tuin en op het boerenerf ten noorden van het plangebied. Op het overige deel van het erf en in de opstallen is weinig activiteit. Het functionele leefgebied van deze soort, de schuil- en rustplekken bevinden zich veelal in de tuin van de woonboerderij en omliggende groenstructuren.

In de directe omgeving is ook activiteit van huismussen vastgesteld. De afstand tot naburige percelen was te groot om hier ook nestlocaties vast te kunnen stellen.

Toetsing

De huismus is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, op basis van het feit dat de soort deel uitmaakt van 'alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is' (artikel 1 van de Vogelrichtlijn).

De huismus staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). De nesten van huismussen vallen onder categorie 2 van vogelnesten "nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar".

De huismus staat tevens als gevoelig vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2017). De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als matig ongunstig.

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels. De wet verbiedt onder andere:

1. het opzettelijk doden of vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1);
2. het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2);
3. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels (artikel 3.1 lid 3);
4. het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4);
5. het bezit, het vervoer en de handel in vogels, dood of levend, dan wel delen of producten daarvan (artikel 3.2).

(Bron: Kennisdocument Huismus, BIJ12, versie 1.0, juli 2017).

De sloop- en renovatiewerkzaamheden van de woonboerderij zullen tot gevolg hebben dat de aangetoonde nesten in deze opstal verloren gaan. Het overige functionele leefgebied, zoals foerageergebieden en schuilplekken, zullen niet significant worden aangetast, daar de groenstructuren rondom de woning behouden blijven.

Voor het mogen vernietigen van jaarrond beschermde nesten is een ontheffing Wnb nodig. Tevens dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden. In het kader van de ontheffingsaanvraag dienen eveneens een projectplan en een werkprotocol te worden opgesteld.

De te nemen maatregelen dienen te worden begeleid door een ecooloog en vastgelegd te worden in een werkprotocol.

4.4 Steenuil

Tijdens het onderzoek is in het plangebied geen nestlocatie van steenuil vastgesteld. Gedurende de onderzoeken is een koppel steenuilen visueel (warmtebeeldcamera) en auditief (afspelen territoriale roep) waargenomen bij een nestkast in de omgeving (op circa 100 meter) van het plangebied. Op uitkijkpaaletjes rondom deze kast en in de boom waarin de nestkast aanwezig is zijn de uilen ook baltsend en parend waargenomen. Overdag, tijdens één van de huismusonderzoeken, is een steenuil bij de opening van de kast waargenomen.

Binnen het plangebied is de steenuil meerdere keren rustend op het dak van de woonboerderij waargenomen. Hierbij kwam de steenuil uit een holte in het dak. Daarnaast zijn er binnen het plangebied verse sporen (braakballen, fecaliën en veren) aangetroffen in de hierboven genoemde holte (opstal 1) en in de varkensstal (opstal 2).

Zie bijlage 1 voor de waarnemingen van steenuilen in en rondom het plangebied. In bijlage 2 zijn de waarnemingen uit het uitvoerportaal van de NDFF weergegeven, ook hier is een steenuil waarneming nabij het plangebied vastgesteld.

Foto's: Aangetroffen steenuil bij de nestkast en bij de opening in het dak van de woonboerderij.

Foto: Steenuilenkoppel in de boom bij de nestkast.

Toetsing

De steenuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort onder artikel 1 van de Vogelrichtlijn valt. Bovendien is het een soort als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming omdat de steenuil vermeld staat in bijlage II van de Conventie van Bern. De steenuil staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). Op deze lijst vallen de nesten van steenuilen onder categorie 1 van vogelnesten: 'nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats' (zie bijlage 2 Jaarrond beschermde nesten). De steenuil staat als kwetsbaar vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2004).

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels. De wet verbiedt onder andere:

1. het opzettelijk doden of vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1);
2. het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2);
3. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels (artikel 3.1 lid 3);
4. het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4);
5. het bezit, het vervoer en de handel in vogels, dood of levend, dan wel delen of producten daarvan (artikel 3.2).

(Bron: Kennisdocument Steenuil, BIJ12, versie 1.0, juli 2017).

De sloop- en renovatiewerkzaamheden van opstal 1 zal tot gevolg hebben dat deze jaarrond beschermde roestplaats verloren gaat. Het overige functionele leefgebied, zoals foerageergebieden en schuilplekken, zullen niet significant worden aangetast.

Voor het mogen vernietigen van een jaarrond beschermde roestplaats is een ontheffing Wnb nodig. Tevens dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden. In het kader

van de ontheffingsaanvraag dient eveneens een projectplan en een werkprotocol te worden opgesteld. De nestlocatie in de boom ten noordwesten van het plangebied blijft onaangetast.

De te nemen maatregelen dienen te worden begeleid door een ecooloog en vastgelegd te worden in een werkprotocol.

Vanwege de aanwezige roestplek is er in samenwerking met de Vogelwerkgroep Noord West Achterhoek (VWNWA) een steenuilenkast opgehangen. De kast is in juni 2022 opgehangen in de bomenrij ten zuidoosten van de woonboerderij. De tweede kast (al aangeschaft) wordt door de VWNWA binnenkort opgehangen in de boom ten westen van de woonboerderij.

Foto's: Steenuilenkast in de bomenrij ten zuidoosten van de woonboerderij.

4.5 Kerkuil

Bij geen van de veldbezoeken is de kerkuil of een nestlocatie waargenomen. In de ligboxenstal, waar in de quickscan sporen aanwezig waren, zijn geen verse braakballen en fecaliën aangetroffen. Ook is hier een cameraval geplaatst. Op de cameraval is geen kerkuil vastgelegd.

Aangezien er geen visuele waarnemingen zijn gedaan en er geen verse sporen aanwezig zijn kan worden geconcludeerd dat de roestplek van de kerkuil dit jaar niet in gebruik was. De kerkuil foerageert hoogstwaarschijnlijk rondom het plangebied. Het plangebied is mogelijk onderdeel van het foerageergebied van deze soort, maar zal geen significant foerageergebied betreffen gezien de directe omgeving (bos en agrarische percelen).

Toetsing

De kerkuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort onder artikel 1 van de Vogelrichtlijn valt. Bovendien is het een soort als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming omdat de kerkuil vermeld staat in bijlage II van de Conventie van Bern. De kerkuil staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). Op deze lijst vallen de kerkuilnesten onder categorie 3 van vogelnesten: 'nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.'

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels. De wet verbiedt onder andere:

1. het opzettelijk doden of vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1);
2. het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2);
3. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels (artikel 3.1 lid 3);
4. het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4);
5. het bezit, het vervoer en de handel in vogels, dood of levend, dan wel delen of producten daarvan (artikel 3.2).

(Bron: Kennisdocument Kerkuil, BIJ12, versie 1.0, juli 2017).

Bij de sloop- en renovatiewerkzaamheden gaan geen jaarrond beschermde nesten/roestplekken verloren. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soort.

De initiatiefnemer is voornemens om ook voor de kerkuil een kast op te hangen. Een goede plek hiervoor is in de nieuw te bouwen kapschuur. Zie hieronder een aantal ophangmogelijkheden voor een kerkuilenkast.

Foto's: Voorbeelden van een kerkuilenkast in de nieuw te bouwen kapschuur.

4.6 Steenmarter

De steenmarter is slechts tijdens één van de veldbezoeken waargenomen aan de rand van het plangebied. De steenmarter is niet vastgelegd op de geplaatste cameraval.

Er zijn geen aanwijzingen die duiden op een vaste verblijfplaats in de opstallen of elders op het erf. Er zijn dan ook geen sporen, zoals markeerpoepjes en latrines, aangetroffen.

Toetsing

De steenmarter is een beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op deze soort, onder andere:

1. Het is verboden deze dieren in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.

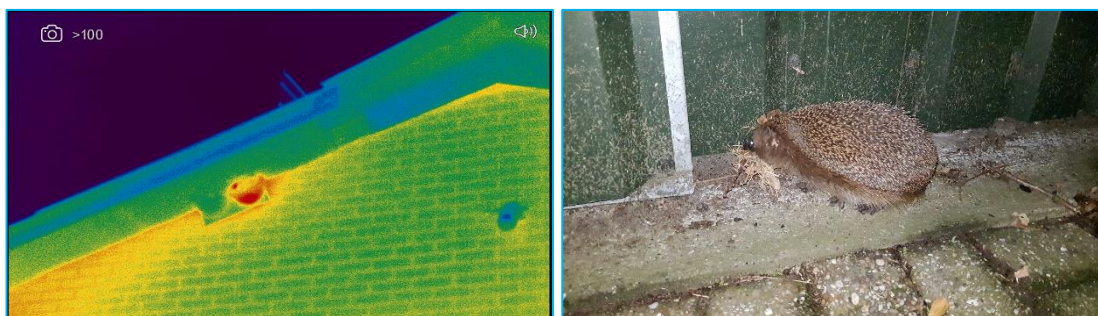
(Bron: Juridisch kader behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming, BIJ12, versie 1.0 juli 2017).

Gezien het ontbreken aan sporen en exemplaren (waaronder jongen) zal het hier gaan om een exemplaar dat af en toe komt foerageren op en rondom het erf.

Vaste verblijfplaatsen of overig functionele leefgebied, zoals foerageergebied of schuilmogelijkheden, worden door de ingreep niet aangetast. Er hoeft geen ontheffing Wnb te worden aangevraagd.

4.7 Overige waarnemingen

Tijdens meerdere avondonderzoeken is er een rondscharrelende egel aangetroffen binnen het plangebied. Daarnaast zijn er zes nesten van huiszwaluwen waargenomen binnen het plangebied. In de omliggende weilanden zijn meerdere reeën waargenomen.

Foto's: Bezet huiszwaluwnest gezien door de warmtebeeldcamera en egel met nestmateriaal.

Verblijfplaatsen van egel zijn in Gelderland niet beschermd. Voor de soort geldt een algemene vrijstelling. Wel is de zorgplicht van toepassing. Dit geldt ook voor alle andere (vrijgestelde) soorten.

Huiszwaluwnesten dienen als een zogenaamd categorie 5 nest (nesten die als jaarrond beschermde verblijfplaats kunnen worden gekwalificeerd indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn) te worden beschouwd. De huiszwaluw heeft bij het wegvallen van deze elementen voldoende broedplekken in de omgeving, daarnaast blijven er in de toekomstige situatie voldoende (geschikte) opstallen op het erf. De aanwezige kunstnesten dienen zoveel mogelijk in de nieuwe situatie teruggebracht te worden aan de te behouden/ te bouwen opstallen. Er is derhalve geen sprake van een jaarronde bescherming. Uiteraard dient er buiten het broedseizoen van deze soort gewerkt te worden.

4.8 Algemene zorgplicht

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet. Eventueel aanwezige dieren dienen de kans te krijgen om te vluchten. De zorgplicht houdt ook in dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de periode waarin wordt gewerkt (buiten kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode). Egel, algemene broedvogels, kleine grondgebonden zoogdieren en dergelijke.

4.9 Volledige uitsluiting aanwezigheid

De onderzoeken zijn conform de vigerende protocollen en onderzoeksstrategieën uitgevoerd opdat aantoonbaar is dat er voldoende zorg in acht is genomen om de te verwachten soorten te kunnen waarnemen/ aantreffen. Het blijft echter natuur en het is nooit geheel uit te sluiten dat er, ondanks de voldoende onderzoeksinspanning, toch een exemplaar aanwezig is van de onderzochte soorten of zelfs van een soort dat niet is

onderzocht. Bij het aantreffen van een exemplaar/ een niet in de rapportage vernoemd jaarrond beschermd nest/ verblijfplaats dienen de werkzaamheden ter plaatse en rondom direct gestaakt te worden en dient er een ter zake kundige ingeschakeld te worden.

5 CONCLUSIE

Op basis van het nader onderzoek is beoordeeld of er procedurele gevolgen zijn betreffende de vigerende (natuur)wetgeving.

Hoofdstuk 4 dient geraadpleegd te worden voor achterliggende/ aanvullende informatie.

Onderdeel	Aangetoond/ hoeveelheid	Overtreding Wnb	Ontheffing Wnb	Mitigatie
Vogels Jaarrond beschermd nest § 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn Huisbus Opstal 1 Steenuil Opstal 1 Kerkuil Significant functioneel leefgebied	4 nesten Ja, roestplek Nee Nee	Ja Ja Nee Nee	Ja Ja Nee Nee	Minimaal 8 nieuwe nestlocaties creëren Mogelijk ophangen tijdelijke kasten Werken buiten kwetsbare periodes Recent al één kast opgehangen, tweede kast wordt nog opgehangen Werken buiten kwetsbare periodes Advies: Ophangen kast in kapschuur N.v.t.
Vleermuizen § 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn Vaste verblijfplaatsen Gewone dwergvleermuis Opstal 1 Opstal 2 Gewone grootvleermuis Opstal 1 Opstal 5 (eetplek) Vaste verblijfplaatsen bomen Essentieel foerageergebied Essentiële vliegroue	1 Paarverblijf 1 Zomerverblijf 1 Zomerverblijf 1 Zomerverblijf N.v.t. Nee Nee	Ja Ja N.v.t. Nee Nee	Ja Ja N.v.t. Nee Nee	8 (tijdelijke en) permanente verblijven creëren Werken buiten kwetsbare periodes 8 (tijdelijke en) permanente verblijven creëren Werken buiten kwetsbare periodes N.v.t. Verstoring door licht tijdens werkzaamheden en in toekomstige situatie voorkomen op bomen op en rondom het erf
Steenmarter § 3.3. Beschermingsregime andere soorten	Ja, geen vaste verblijfplaats aangetoond	Nee	Nee	N.v.t.
Vrijgestelde soorten en alle overige dieren	Huiszwaluw, egel	Nee, wel zorgplicht	Nee	Sloop buiten broedseizoen en kwetsbare periode Nieuwe plekken creëren voor huiszwaluw Plangebied inrichten voor egel

BIJLAGE 1

WAARNEMINGEN

BIJLAGE 2

NDFP

BIJLAGE 3

FACTSHEET HUISMUS (VOGELBESCHERMING NEDERLAND)

Joke Aalberts

Karin de Vries

Eieren leggen	Broeden	Jongen vliegvlug na
5 dagen	11-12 dagen	17 dagen
In totaal 33-34 dagen van eileg tot vliegend jong		

KALENDER

De huismus is een honkvaste en sociale vogel die jaarrond in groepen leeft.

Maart

Aanvang broedseizoen

- Start nestbouw en reparatie oude nesten.
- Broedt onder dakpannen en in kieren en gaten van gebouwen. Is afhankelijk van bebouwing voor nestgelegenheid. Broedt in mindere mate ook in nestkasten (ook van andere soorten zoals gierzwaluw).
- Koloniebroeder. Grotere kolonies (meer dan 25 broedpaar) hebben een beter broedresultaat dan kleine kolonies. Kolonies kleiner dan 10 paar zijn voor hun voortbestaan afhankelijk van toestroom van exemplaren uit andere kolonies.

April - september

Broedseizoen

- Twee tot drie legsels per jaar, met per legsel 4-6 eieren.
- Om de soort in stand te houden is een tweede legsel noodzakelijk.
- De jongen krijgen de eerste twee weken vooral insecten, veelal bladluizen, te eten. Het broedsucces is daarmee ook sterk afhankelijk van voldoende eiwitrijk voedsel (insecten en hun larven) in de directe omgeving.

Oktober - december Na het broedseizoen December - februari Winter		• Standvogel, de huismus trekt in de winter niet weg. • Jonge huismussen verspreiden zich in de regel niet meer dan 1 kilometer van de geboorteplaats. • Omschakeling naar plantaardig voedsel (90%). • In stedelijk gebied is de huismus sterk afhankelijk van het voedsel dat mensen aanbieden, al dan niet bewust. • De nesten worden als verblijf- en slaappleaats gebruikt. • Groenblijvende struiken en klimplanten worden gebruikt als gezamenlijke rust- en slaappleaats. • De nesten worden vooral in koude periodes ook als verblijf- en slaappleaats gebruikt.
	Inrichting	Beheer
	Er zijn diverse speciale neststenen en -kasten voor huismussen in de handel. Plaats bij nieuwbouw of renovatie standaard: • Meerdere neststenen ingemetseld in de gevel. • Meerdere neststenen/-kasten aan de buitenmuur onder een overstek of dakgoot (met RVS-schroeven). • Een speciaal ontwikkelde Vogelvide in plaats van vogelschroot achter de onderste rij dakpannen. • Zorg dat de vliegopening op het noorden of oosten hangt.	• De nesten hoeven niet schoongemaakt te worden.
	Binnen een straal van 100 tot 200 meter, bij voorkeur minder, van de nestplaats moet het hele jaar rond aanwezig zijn: • Natuurlijke voedselbronnen: groenstroken of bermen met inheemse kruiden, grassen en onkruid. • Water en zanderige grond (om een zandbad te kunnen nemen). • Voldoende schuilplaatsen in de vorm van inheems groen zoals bomen, (groenblijvende) hagen en klimplanten en (stekelige) struiken op enkele meters afstand van de voedselbronnen, water en zandbad.	• Snoei buiten het broedseizoen en snoei niet alles in hetzelfde jaar (maar om en om). • Gebruik geen gif tegen insecten of onkruid.
 Zie ook maatregelfactsheet: • Bermen en groenstroken • Nieuwbouw • Renovatie • Na-isolatie	Kolonies bij kinderboerderijen, maneges, dierentuinen, terrasjes, stations en dergelijke zijn vaak de laatste bolwerken van huismussen in het stedelijk gebied. Rond deze bolwerken bevinden zich vaak andere deelkolonies. Het behoud van deze laatste bolwerken is essentieel voor het behoud van de soort. Ruimtelijke wijzigingen in de directe omgeving van deze bolwerken kunnen effect hebben op de populatie. De meeste jonge huismussen verspreiden zich na het broedseizoen in de directe omgeving (minder dan 1 kilometer). Als men het aantal kolonies wil uitbreiden, is het belangrijk om binnen een straal van 1 kilometer van een huidige kolonie voorzieningen te treffen.	
Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van: Barbara Eveline Keuning Stichting Provincie Noord-Brabant	Wettelijke bescherming De huismus is een beschermde soort. De nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd en mogen niet weggenomen of vernietigd worden. Een ontheffing van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is nodig, bijvoorbeeld bij renovatie- of isolatiewerkzaamheden aan gebouwen met nesten van huismussen. Huismussen zijn zeer gevoelig voor verstoring van hun nest en zullen, als het wordt verstoord, niet meer terugkeren. Voor specifieke maatregelen kan ook een gedragscode worden opgesteld. Voor meer informatie, kijk op www.vogelsendewet.nl	

BIJLAGE 4

FACTSHEET GEWONE DWERGVLEERMUIS

Factsheet GEWONE DWERGVLEERMUIS

Kraamverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
April t/m half augustus	April t/m oktober	Augustus t/m oktober	November t/m half april
Zeer kwetsbaar door zwangerschap en afhankelijke jongen	Kwetsbaar door inactiviteit bij ongunstig weer		Zeer kwetsbaar door winterslaap
Spleetvormige ruimten in gebouwen (spouwmuur, dakiagen). Verhuist daarbij regelmatig tussen gebouwen of gebouwdelen. Overwintering in paar- en zomerverblijven (individueen) en in groepen in grote gebouwen(complexen).			

KALENDER

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort en wordt met zijn fladderige vlucht in de zomer overal in tuinen, parken en bossen gezien.

April tot half mei Pré-kraamseizoen

- Verlaten hun winterverblijfplaatsen.
- Vrouwtjes verzamelen zich in kraamverblijfplaatsen. Mannetjes nemen hun paar- en zomerverblijfplaatsen weer in.
- Bij goed weer wordt veel gejaagd op insecten.
- Bij voldoende conditie vindt de bevruchting plaats (paring was in najaar!).

Half mei t/m juli Kraamseizoen

- Kraamgroepen bestaan uit tientallen tot honderden vrouwtjes en hun jongen.
- Verhuizen tussen verschillende kraamverblijfplaatsen naar gelang microklimaat en stadium zwangerschap.
- Kraamgroepen geven de voorkeur aan warme verblijfplaatsen.
- Vrouwtjes foerageren 's nachts langdurig en gebruiken vaste vliegroutes naar optimale voedselgebieden.

Deze factsheet is te downloaden via www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen

VERVOLG KALENDER

Augustus - oktober
Paarseizoen

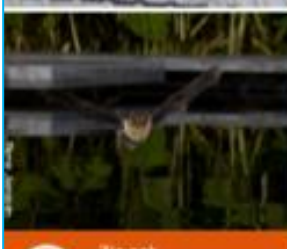

- Voedsel bestaat uit kleine vliegende insecten: onder andere muggen en kleine nachtvlinders. Vocht halen ze uit insecten en door te drinken bij vijvers.
- Jongen worden begin juni geboren en zijn tot circa half juli afhankelijk van de moeder. Een vrouwtje krijgt hooguit één jong per jaar.

November - maart
Winterslaap

- Kraamgroepen zijn uit elkaar gevallen.
- Mannetjes worden seksueel actief en baitsen in hun territorium om vrouwtjes naar hun paarplaats te lokken.
- Volwassen vrouwtjes vormen harems bij mannetjes, paren en slaan inwendig de zaadcellen op.
- Volwassen vrouwtjes verkennen in augustus gebouwen waar ze willen overwinteren en "wijzen jonge dieren de weg".
- Zolang de temperatuur het toestaat blijven mannetjes in hun territorium, soms nog met vrouwtjes.
- Naarmate de temperatuur daalt verhuizen steeds meer dieren naar de (massa-)winterverblijfplaatsen.
- Bij warm winterweer kunnen dieren uit winterslaap komen om te jagen.

Inrichting	Beheer
 • Er zijn speciale inbouwstenen en -kasten voor vleermuizen in de handel. Hier maken gewone dwergvleermuizen graag gebruik van. Laat je wel adviseren over de juiste type steen of kast voor de juiste functie (winter/kraam/baits/solifair). • Plaats voor iedere functie dan ook meerdere stenen of voorzieningen met verschillende microklimaten. Bijvoorbeeld op verschillende gevels of bij een warmtebron. • Plaats stenen op minimaal 4 meter hoogte.	• Vermijd locaties boven ramen, deuren en balkons.
	• Rond verblijfplaatsen dient voldoende beschut en insectenrijk habitat aanwezig te zijn: voedsel voor de vleermuizen! • Plant inheemse bomen, struiken en bloemen waarin ook insecten voedsel zoeken en zich voortplanten. • Kraamkolonies gedijen het best met met een lokale drinkplek, bijvoorbeeld een vijver. Creëer tussen verblijfplaatsen en jachtgebieden vliegroutes met voldoende duisternis en opgaande begroeiing.
i Zie ook maatregelenfactsheet: • Nieuwbouw • Na-isolatie • Verlichting • Groenstructuren	• Voorkom verlichting bij verblijfplaatsen. • Wees terughoudend met verlichting op vliegroutes en in foerageergebieden. • Gebruik geen of zo min mogelijk pesticiden en herbiciden. • Houdt voldoende paden en open plekken in stadsschermen. • Laat wateroppervlak van vijvers niet volledig dichtgroeien. • Let bij kap- en snoeiwerkzaamheden op behoud van vliegroutes. • Vermijd bij aanleg verlichting of transitie naar LED-licht een onnodige toename verlichtingspunten en vleermuisonvriendelijk licht.

Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van:

Provincie Noord-Brabant

Wettelijke bescherming

De gewone dwergvleermuis is een beschermde soort. Verblijfplaatsen en daaraan verbonden essentieel leefgebied (jachtgebieden en vliegroutes) zijn jaarrond beschermd en mogen niet weggenomen of vernietigd worden. Een onthefing van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is nodig. Voor specifieke maatregelen kan ook een gedragscode worden opgesteld. Voor meer informatie, kijk op www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen

Meer informatie: www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen
Of stel uw vraag via: www.zoogdiervereniging.nl/contact

Zvoka

BIJLAGE 5

FACTSHEET GEWONE GROOTOORVLEERMUIS

Factsheet GEWONE GROOTOORVLEERMUIS

Kraamverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
April t/m augustus	Half maart t/m oktober		Oktober t/m half maart
Zeer kwetsbaar door zwangerschap en afhankelijke jongen	Kwetsbaar door inactiviteit bij ongunstig weer		Zeer kwetsbaar door winterslaap
Zolders, holten en spleten in gebouwen en bomen			(IJs)kelders, bunkers, forten, boomholten, zolders

KALENDER

De gewone grootoorvleermuis is een vrij algemene soort van bossen en van kleinschalige agrarische en urbane gebieden.

Half maart tot mei Pré-kraamseizoen

- Dieren worden actief maar verblijven nog in of vlakbij winterverblijfplaatsen. Mannetjes baltsen en vormen paargroepjes. Kraamverblijfplaatsen worden al bezocht.
- Bij goede weersomstandigheden wordt in maart en april gejaagd.
- Bij voldoende conditie van de dieren vindt begin mei de bevruchting plaats.

Half mei t/m augustus Kraamseizoen

- Vrouwjes verzamelen zich in kraamgroepen van enkele tot tientallen dieren. Dieren verhuizen regelmatig tussen kraamverblijfplaatsen. Mannetjes zijn in de kraamtijd solitair.
- Vrouwjes jagen iedere nacht dichtbij de verblijfplaats. Voedsel bestaat uit nachtvlinders en kleine insecten, die uit de lucht of van een oppervlak worden gepakt. Grote prooien worden meegenomen naar een eetplek en daar opgegeten. Vocht halen ze uit insecten en door te drinken bij vijvers.

VERVOLG KALENDER

Augustus - oktober
Paarseizoen

November - februari
Winterslaap

Jongen worden midden juni geboren en zijn tot in augustus afhankelijk. Een vrouwtje krijgt één jong per jaar, maar niet alle vrouwtjes krijgen een jong.

- Dieren blijven vaak ook na de kraamtijd in groepen bij elkaar. Een tweede paartijd begint in augustus. Tot in oktober lokken mannetjes met balts vrouwtjes naar hun paarplaats.
- Vanaf augustus worden winterverblijfplaatsen regelmatig bezocht.

- Gewone grootvleermuizen overwinteren in koele ondergrondse ruimten: (ijs)kelders, bunkers, forten en mergelgroeven, bomen en bovengrondse gebouwen.
- De winterslaap is meer een winterrust; in milde winterperioden wordt soms gevlogen en gejaagd.

	Inrichting	Beheer
	• Bedenk of je een kraam-, winter- of zomerverblijfplaats wil aanleggen en houd rekening met de verschillende eisen die aan deze functies worden gesteld. • Voor grootvleermuizen zijn ruime inbouwkasten en bolvormige vleermuiskasten in de handel. Een speciaal ingericht stukje zolder is helemaal ideaal. • Houdt rekening met voldoende verblijfplaatsen en verschillende microklimaten. Plaats kasten of stenen op minimaal 4 meter hoogte. Vermijd locaties boven ramen of deuren.	• Vermijd vleermuiskelders of vleermuiskelders met medegebruik door mensen.
	• Rond verblijfplaatsen dient voldoende beschut en insectenrijk habitat aanwezig te zijn. Plant inheemse bomen, struiken en bloemen waarin ook insecten voedsel zoeken en voortplanten. • Kraamkolonies gedijen goed nabij een vijver. • Creëer tussen verblijfplaatsen en jachtgebieden vliegroutes met voldoende duisternis en opgaande begroeiing	• Gebruik geen of zo min mogelijk pesticiden en herbiciden. • Houd voldoende paden en open plekken in stadsbossen. • Laat wateroppervlak van vijvers niet volledig dichtgroeien. • Let bij kap- en snoeiwerkzaamheden op behoud van vliegroutes.
Zie ook maatregelenfactsheet: • Nieuwbouw • Na-isolatie • Groenstructuren • Stadsbomen en -parken • Bedrijventerreinen	• Voorkom verlichting bij en in verblijfplaatsen, op vliegroutes en in foerageergebieden.	• Vermijd bij de aanleg en de transitie naar LED de onnodige toename van verlichtingspunten en vleermuisonvriendelijk licht.

Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van:

Provincie Noord-Brabant

Wettelijke bescherming

De gewone grootvleermuis is een beschermde soort. Verblijfplaatsen en daaraan verbonden essentieel leefgebied (jachtgebieden en vliegroutes) zijn jaarrond beschermd en mogen niet weggenomen of vernietigd worden. Een ontheffing van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie kan nodig zijn bij bijvoorbeeld renovatie- of isolatiewerkzaamheden. Voor specifieke maatregelen kan ook een gedragscode worden opgesteld. Voor meer informatie, kijk op www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen

Meer informatie: www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen
Of stel uw vraag via: www.zoogdiervereniging.nl/contact

ZV03A

BIJLAGE 6

FACTSHEET HUISZWALUW

Periode nestbouw	Eieren leggen	Broeden	Jongen vliegvlug na
10 dagen	4 dagen	13-16 dagen	23-30 dagen
In totaal 40-50 dagen van eileg tot vliegend jong			

KALENDER

De huiszwaluw is een sociale vogel die in kolonies broedt.

Maart - april
Aankomst

- Terug uit overwinteringsgebieden in Afrika.
- Volledig afhankelijk van gebouwen voor nestgelegenheid.
- De nesten zijn halfronde kommetjes die worden gemaakt van vele honderden kleine bolletjes modder. De nestplaats bevindt zich tegen buitenmuren, direct onder een overstekende dakrand.
- Broedvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde kolonie, al zijn vooral de vrouwtjes minder plaatstrouw. Jonge vogels zoeken een geschikte nestplek in de omgeving van hun ouderlijk nest.
- Nestplaatsen zijn vaak vele generaties in gebruik.

Begin mei - juli
Broedseizoen

- Vanaf begin mei worden de kolonies opgezocht.
- Het merendeel van de broedparen begint een tweede legsel, heel soms zelfs een derde. 4-5 eieren per legsel.
- Foerageergebied tot max. 500 meter van het nest.
- Voedsel: vliegende insecten, vooral allerlei soorten vliegen, muggen en bladluizen.

Deze factsheet is te downloaden van www.vogelbescherming.nl/stadsvogelfactsheets

VERVOLG KALENDER

Eind juli - oktober
Najaarstrek

Half september -
half april
Overwintering

- Als jongen zijn uitgevlogen, kunnen ze nog een aantal dagen met hun ouders in het nest slapen.
- Sommige late legfels kunnen nog jongen hebben.
- De eerste vogels trekken weg.

- Verblijft in Afrika ten zuiden van de Sahara, maar waar precies is nog onduidelijk.

Inrichting

Beheer

- Er zijn speciale kunstnesten voor huishwaluwen in de handel.
- Plaats meerdere kunstnesten onder een overstekende dakrand. De huishwaluw heeft een sterke voorkeur voor witte daklijsten.
- De beste kansen op bewoning is als er al bewoonde nesten in de buurt zijn.
- Hang de kasten op een hoogte vanaf 4 meter.
- Zorg voor een vrije aanvliegroete.
- De huishwaluw heeft geen duidelijke voorkeur voor nestplekken op een bepaalde windrichting, maar gevels op het noordwesten zijn het minst favoriet.
- Uitwerpselen op raam, gevel of vensterbank kan men voorkomen door een plankje te bevestigen ongeveer 50 cm onder de nesten. Houd 3 cm vrij tussen het plankje en de muur om te voorkomen dat zwaluwen onder het plankje gaan nestelen.

- Laat oude nesten intact, verwijder deze niet.

Zie ook
maatregelenfactsheet:
• Bedrijventerreinen
• Nieuwbouw
• Na-isolatie

- Plaats een huishwaluwtil. De kans op bezetting van tillen is tot dusver laag, maar lijkt groter te zijn op plaatsen waar een kolonie door omstandigheden is verdwenen en de vogels dus een alternatief zoeken.

- Een waterrijke omgeving heeft de voorkeur.
- Insectenrijk grasland en waterpartijen in de nabije omgeving zijn belangrijk.
- Bied nestmateriaal aan in de vorm van lemige modder(poelen) binnen een afstand tot 200 meter van de nestlocatie.

- Het gebruik van insecticiden heeft een negatief effect op de voedselsituatie van alle insectenetende vogels, waaronder de huishwaluw.
- Maak de modderplek niet te nat en laat hem regelmatig (bijna) opdrogen. Is het al een tijdje droog? Houd de modderpoel dan nat.

Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van:

JAAP VAN DUIJN
VOGELFONDS

Dinamo Fonds

Barbara Eveline Keuning Stichting

Provincie Noord-Brabant

Wettelijke bescherming

De huishwaluw is een beschermde soort. Nesten van huishwaluwen zijn bij zwaarwegende omstandigheden jaarrond beschermd en mogen zonder ecologische toets niet weggenomen of vernietigd worden. Een ontheffing van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is nodig als blijkt dat er onvoldoende alternatieve nestplekken in de omgeving aanwezig zijn. In sommige provincies zijn de nesten standaard jaarrond beschermd. Voor meer informatie, kijk op www.vogelsendewet.nl

Uitgave 2020

Meer informatie: www.vogelbescherming.nl/huishwaluw
Of stel uw vraag via www.vogelbescherming.nl/contact of 030 - 69 37 700

INT134

BIJLAGE 7

BRONNEN

www.steenuil.nl
www.vleermuis.net
www.vleermuizenindestad.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Kennisdocumenten BIJ12, versie 1.0, juli 2017:

Huismus
Gewone dwergvleermuis
Gewone grootoorvleermuis
Steenuil
Kerkuil